

1935 (IV) M.

Sausis-Vasaris

15 Nr.

Priekin, antrąja vaga!

Jau, galima sakyti, praėjo keletas metų, kai šio žurnalo puslapiuose natūraliai trykšta jaunuoliška, lietuviška-kariška dvasia, nenykstančiai nužymėdama kariūniškojo gyvenimo pėdsakus, tvirtindama bendrą kariškosios spaudos frontą. Žurnalo įsteigėjai, jo pirmieji bendradarbiai ir rėmėjai — patys kariūnai; jaunuoliai, kurie buvo griežtai įsitikinę, kad „mums lietuviams dabar sapnuoti amžiną taiką, pirmiems pasiduoti moderniausių pinklių hipnozui — ne tik kad neatsargu, bet ir didžiausias nusišaltimas tautos ateičiai“, kad „kariauti tam, kad užtikrintum sau laisvę — didžiausį kultūrinio progreso veiksnį — kad į užpuolimą meistriškai atsakytum ginklu, kad atsiimtum plėšikų pagrobimą turta, — yra šventa pareiga kiekvieno civilizuoto žmogaus“. Šie Karo Mokyklos rėmuose kariškai bręstą vyrą negalėjo pakęsti kartais ir viešai skelbiamų idėjų, žeminančių lietuviškąjį karingumą, įrodančių karinio rengimosi nenaudingumą, sėjančių nepasitikėjimą savojo ginklo galia. Jie buvo įsitikinę, kad „tikras kariškas taurumas, narsumas ir vikrumas dar nė nemano atgyventi savo amžių“.

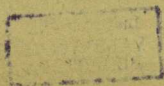
Patys didžiudamiesi savo pašaukimu — būti Lietuvos karininku, didžiudamiesi griežtu, energingu, nuolatiniu darbu

Gen. št. pulk. RAŠTIKIS STASYS
Kariuomenės Vadas

verdančiu savo kariūniškuoju gyvenimu, pasiryžo tą gyvenimą įamžinti, parodyti jį tiems jaunuoliams, kurie neturėjo laimės patekti į mūsų kariškąją tėvynės meilės mokyklą; nusprendžia savuoju gyvenimu pasirodyti, pasididžiuoti viešai.

Ir taip, be materialinių kapitalų, be specialaus pasirengimo, gimsta kariškosios jaunuomenės iliustruotas žurnalas, kurio pirmuosiuose puslapiuose tvirtai pareiškiamos čia tik ką pakartotos

Gen. št. pulk. ČERNIUS JONAS
Kariuomenės Štabo Viršininkas

mintys. Mintys, kurios ir anuomet, anaipatol, nebuvo naujos, tačiau kurias maža žinoti: jomis reikia nuolat persiimti, kaskart naujai pasiryžti, jomis gyventi. O juk būdavo ir tokių atsitimų: prieš dvejus metus tūlas aukštąjį mokslą baigęs kandidatas į aspirantus pamokos metu išdrįsta paklausti patį Mokyklos viršininką, ar negalima esą būtų Lietuvai, kaip mažai valstybei, savo kariuomenę pakeisti sustiprinta policija ir nusiginkluojant parodyti pasauliui nepaprasto taikingumo gestą...

Taigi iš naujai gimusių spausdintų puslapių dvelkia sąmoninga lietuviškojo kariškumo dvasia. Dvasia, ir vaikui suprantama, negresianti kitoms tautoms, netrokštanti ginkluoto tautų konflikto, tačiau skiepijanti ir tvirtinanti kietą, sąmoningą, lietuviškąjį pasiryžimą ir atkaklumą išlaikyti ir atgauti tai, kas amžiais lietuviui priklauso. O tai pasiekama ne ištižimu ir

amžinos ramybės sapnavimu, bet tik realiu gyvenimo stebėjimu ir geru pasirengimu. Kadangi mūsų kariškoji Alma Mater rengia ne eilinius kovotojus, bet pastarųjų vadus — natūralu yra, kad jos sienose gimsta, plečiasi, viešpatauja ir nauji karinio tvirtėjimo, brendimo ir to pasireiškimo būdai. Juo labiau, kad tai yra nors ir nedidelis, tačiau reikšmingas indėlis į bendrąjį mūsų dvasinio pajėgumo lobyną.

Bergždžia būtų kartoti mintis apie spausdinto žodžio galybę ir įrodinėti reikalingumą karininkui vadui sugebėti savo valią išreikšti bedvasiais, tačiau kartais ir ginklų atstojančiais, ženklais. „Aš, girdi, rašyti nemoku, aš veikti moku — vien tušti analfabetizmui paslėpti žodžiai. Tikrai talentingas vadas, būdamas eruditu, visuomet griebiasi plunksnos“, — sako viename „Kardo“ straipsnyje gen. št. pulk. Grinius, sąryšyje su patiekiamais gen. Weygand'o biografiniiais duomenimis. Kartais dar pasitaiko ir mūsų tarpe vienas kitas, nors ir nesąmoningai, daugiau inertingai, pašiepiąs rašančiuosius, kad šie norį „pasizymėti“ arba „uždirbti“. Nes esą jeigu taip rašyti, tai jau geriau visai nerašyti. Tai kas gi kurs kariškąją spaudą? Iš ko sems mūsų pačių skiepijamos lietuviškos kariškos dvasios visuomenė? Pagaliau, kuo pasirodysime, pasireikšime, kariškai brėsime mes patys? O gal ir šiais laikais pakaks bendrosios spaudos, kur daugumoj plātūs skyriai skoningai mirga kino įžymybių atvaizdais, o kempelyje, vietai užpildyti, vaizduojamoji lauko virtuvė pavadinta zenitiniu pabūkle, arba pasenęs garvežys — naujausiu japonų šarvuočiu?! Ir ar mes visai nesijaučiame dėl to kalti esą?

Sveikai galvojo „Kariūno“ įsteigėjai kariūnai, teigiamai suprato reikalą Mokyklos vadovybė, ir štai, karininkus rengiančioj lietuviškumo tvirtovėje, jau, galima pasakyti, ketvirtuosius metus eina iliustruotas kariškas žurnalas.

Antruoju „Kariūno“ tomu pradėdami naująją vagą, mes ir toliau žygiuosime ta pačia linkme. Padėsime bendrai kariškajai spaudai plėsti tą dvasią, kurios šiuo metu mums taip daug reikalinga.

Kiekvienas lietuvis turi tvirtai įsitikinti, kad, be žagrės, dalgio ar ūkio mašinos, jis turi taip pat mokėti naudingai ir sumaniai pavartoti kulkosvaidį, tanką ar modernų karo lėktuvą. Šios priemonės ir lietuviškojo karingumo dvasia padės mums apginti laukus, kuriuos ariame, apsaugos šalį, kurioje „lietuviais esame mes gimę — lietuviais norime ir būt!“ —

Sausio 15-oji

Tai buvo istoriškoji 1923 metų pradžia. Klaipėdos krašto lietuviai ištraukė iš palėpių surūdijusius šautuvus, durtuvus, keletą kulkosvaidžių ir pareiškė pasauliui, kad lietuvių žemėse šeiminingai turi būti tik lietuviai. Gana jau lietuviams vergauti! Pakankamai jau mūsų kraujo ir prakaito išspaudė geležinė kryžiuočių kumštis! Ir jie pasiryžo tai pasauliui įrodyti ne tik žodžiu, bet ir veiksmu.

Nuaidėjo Nemuno ir Baltijos krantais laisvės reikalaujančių lietuvių paleisti šūviai, pasiliejo priešo ir laisvės ištroškusių lietuvių kraujas, pasigirdo žuvusiųjų vyrų sesių raudos, o jie degė laisvės troškimu: „geriau mums šiandien garbingai žūti, negu toliau kitataučiams vergauti“. Lietuvos pajūrio vyrai, paėmę ginklus į rankas, pajuto, kad jie yra garbingų didžiųjų lietuvių ainiai, kurie ties Žalgiriu sutriuškino vokiečių galybę, nežiūrint to, kad juos rėmė visa Europa. Lietuviams ne vergauti skirta!.. Ir bendrų pačių lietuvių pastangų ir aukų dėka, siena, skyrusi Klaipėdos kraštą nuo Didžiosios Lietuvos, sugriuvo. Lietuviai kartu atsidarė kelias į platųjį pasaulį. 1923 metų sausio mėn. 15 dieną buvo galutinai išlaisvintas Lietuvos pajūris.

Nuo tos dienos praslinko jau 12 metų. Seniai užgijo laisvės kovų žaizdos. Laimingi karžygiai, išsikovoję laisvę, grįžo prie žagrės, savo kasdienio darbo. Tačiau, akiplėšiškieji atėjūnai vėl pradėjo kastis po Laisvės Rūmų pamatais. Rūmai buvo bepradedę svyruoti. Visi jau su nepasitikėjimu žiūrėjo į rytojų. Bet kartą nuolaidiesiems lietuviams pritrūko kantrybės. Pamatė, kad per didelis nuolaidumas kitataučiams yra savo tautos skriaudimas... Ir Lietuvos pajūrio ramybės drumstėjai, norėję ten vėl lietuviams užkrauti vokiečių jungą, atsidūrė kaltinamųjų suole ir gavo atpildą už savo darbus.

Lai žino teutonų palikuonys, kad Lietuva visomis priemonėmis gins ir apgins Baltijos gintarų pakrantes. Mes, kariai, brandinkime savo širdyse nepalaužiamą valią ir jėgą ginti, o didžiojo reikalo atveju — net ir kuo vertingiausiai žūti dėl tų idealų, dėl kurių kovojo ir žuvo mūsų pajūrio išvadotojai.

Atsisveikinome savuosius

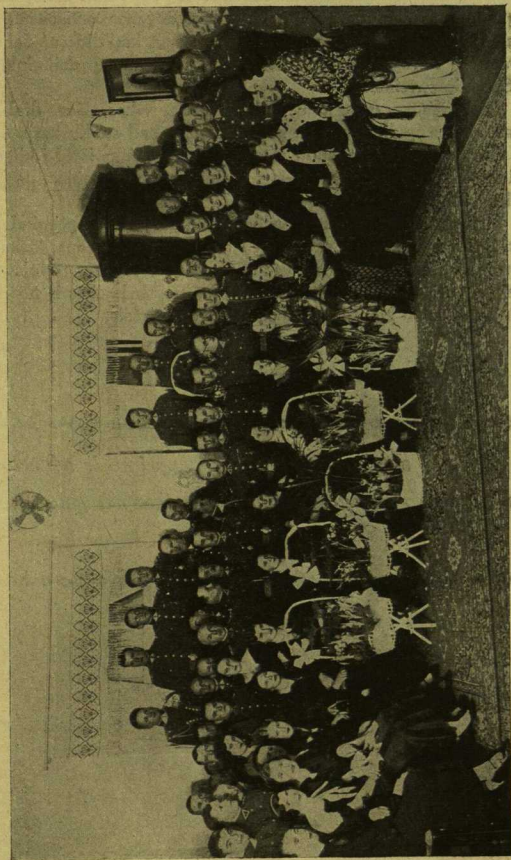
Be išleidžiamųjų kasmet iš Karo Mokyklos jaunųjų leitenantų, Mokyklos kadro karininkų šeimai kartas nuo karto tenka atsisveikinti ir su vienu, kitu tos šeimos nariu. Karininko tarnybos eiga, pats gyvenimas ir daugybė kitokių aplinkybių verčia apleisti kariuomenės dalį, kurioje kartais ir ne trumpą metų eilę dirbta, gyventa ir nemaža išgyventa. Tačiau kiekvienas karininkas yra taip pat ir visos mūsų karių šeimos, karininkijos nariu. Todėl nauju pasiryžimu, darbo pamėgimu, pakelta nauja taika ir kitoje kariuomenės dalyje perkeltasis imasi savo naujų, dažnai jau aukštesnių pareigų, išilieja į kitą karininkų šeimą.

Praėjusieji 1934 metai iš Karo Mokyklos kadro karininkų išskyrė nemažą būrį. Vieni jų buvo paskirti naujoms aukštomis pareigoms eiti, antri perkelti į kitas kariuomenės dalis, o tretieji išėjo atsargon. Patogumo dėliai, visiems išvykstantiems ar jau žymiai seniau išvykusiems, kartu, šių metų vasario mėn. 10 d. buvo surengtos tradicinės kuklios išleistuvės.

Išleistuvėna buvo pakviesti išvykusieji į naujas tarnybos vietas ar išėję atsargon šie Mokyklos p.p. karininkai: buvęs Mok. V-kas gen. št. pulk. Černius — Kariuomenės štabo viršininkas, buvęs etat. lektorius gen. št. pulk. Tallat-Kelpša — kavalerijos viršininkas, buvęs bat. vadas pulk. Butkevičius — 8 p. pulko vadas, pulk. Bytautas — išėjęs atsargon, pulk. ltn. Aus-tas — išėjęs atsargon, mjr. Ščeponavičius — išėjęs atsargon, mjr. Dabulevičius — gen. št. kursuose, kpt. Andriūnas — 1 gusarų pulke, kpt. Molis — išėjęs atsargon, kpt. Bulvičius — gen. št. kursuose, ltn. Liormonas — 2 ulonų pulke, ltn. Levinas — 1 p. pulke, ltn. Michelevičius — 1 gusarų pulke, j. ltn. Vilkutaitis — 1 gusarų pulke.

Minėtos dienos vakare Mokyklos karininkų ramovėn susirinko visi neseniai buvusieji mūsų šeimos nariai, visi Mokyklos karininkai, su poniomis, ir jaukioj, šeimyniškoj nuotaikoj prasidėjo vaišės.

Išleidžiamuosius atsisveikinti pirmuoju prabilo Mokyklos v-kas gen. št. pulk. Musteikis, trumpais, nuoširdžiais žodžiais palinkėdamas jiems naujose pareigose ir darbuose laimės ir pasi-

Paskutinį kartą bendroje Mokyklos karininkų šeimoje

sekimo. Po Mokyklos viršininko kalbos, septyniems išleidžiamiesiems karininkams, kaip išstarnavusiems Mokykloje nemažiau 3 metų, buvo įteiktos atminimui kuklios dovanos, o visos išleidžiamųjų ponios gavo gyvų gėlių. Pažymėtina, kad didesnė dalis dovanų — buvo gražiuosna rėmuosna įdėti mūsų dailininko K. Šimonio paveikslai.

Išleidžiamų vardu kalbėjo buv. Mok. vėkas, Kar. Štabo vėkas, gen. št. pulk. Černius, pažymėdamas, kad sunku karininkui visą tarnybos laiką išbūti vienoje dalyje. Tenka išeiti į kitas kariuomenės dalis ar įstaigas, kur karininką laukia naujos, daug sunkesnės pareigos.

Išėjusių atsargon vardu kalbėjo pulk. Bytautas, primindamas, kad nors nelengva skirtis su Karo Mokyklos šeima, tačiau ir atsargoj esant tikimasi nenutraukti ryšių; o tėvynės pavojaus atveju — vėl grįžti į garbingos mūsų kariuomenės eiles ir petys petin grumtis su Nepriklausomos Lietuvos priešais.

Smurtą mes smerkiame, jo nenorime ir nevartojame, bet nuo smurto ginsimės, prireikus net geležim...

T. G. Masarykas

A.a. karo lakūnas leit.
PRANAS KVIETINSKAS,
žuvęs š. m. vasario mėn. 11 d.
eidamas tarnybos pareigas

Ltn. D.

Sudužę sparnai

(A.a. karo lakūną leit. Praną Kvietinską prisiminus)

1935 m. vasario m. 11 diena, 9 val. ryto.

— Ponai, šiandien tai paskraidysiu... Tiek vargau, tiek triūso padėjau, iki pagaliau galiu užsisiūti I-jo rango sparnus. Trejus metus nešiojau antrojo, o dabar... Žinot, šiandien aš skraidysiu, kaip niekuomet... Aš nežinau, kas su manim darosi — veržte veržiuosi į padanges...

Taip kalbėjo jaunas, energingas juodakis, šateniškę garbanų savininkas, karo lakūnas — pilotas leitenantas Pranas Kvietinskas.

— Ponai karininkai, prašau pas mane, — pakvietė naikintojų eskadrilės vadas. — Šiandien labai gražus oras ir, be to, patogus, be sukurių ir be vėjo, todėl šiandien, ponai lakūnai, atliksite tokius uždavinius: ltn. Kvietinskas ir ltn. Baipšys vesit tarp savęs oro kautynes. Skrisit savo lėktuvais C.R. 20 Fiat'ais.

„Prasivėdinti“ pradžioje paskraidysit mano Fiatu; pirmiau ltn. Kvietinskas, o paskui ltn. Baipšys. Leitenantas... — baigė eskadrilės vadas įsakyti kitiems lakūnams ir, kaip visuomet, pridėjo: — o dabar, mano ponai, galite ruoštis...

— Žinai, Baipšiuk, šiandien aš tau parodysiu, kaip reikia pikiruoti; matysi, aš tave privarginsiu: juk esu ne kursantas, — energingai, pilnai savimi pasitikėdamas juokauja leitenantas Pranas.

— Gerai, gerai! Bet, Pričkau, ir tu išliesi ne vieną eilutę prakaito, iki mane „sudorosi“, — atsako kolega karo lakūnas.

— Labai malonu, kad kąsiuosi ne su naujoku, na, o dabar būk toks geras ir pasakyk, kad atneštų ir mano parašutą.

— Koks jo numeris?

— Įrašyta mano pavardė.

— Gerai!

— Mechanikai, prašau išvežti eskadrilės vado, ltn. Baipšio ir mano lėktuvus, be to, pripilkit bakus benzino ir tepalo. Po kelių minučių trijų dvisparnių naikintojų Fiatų sparnuose žaidė saulė. Krykštė jos spinduliai ir skaičiavo jaunojo sakalo, vieno karo lakūnų, dienas ir valandas...

O leitenantas Pranas ruošdamasis ramiai švilpė dar vakar girdėtosios „Pikų Damos“ arijas...

Po 5 minučių karo lakūnas Pranas sėdėjo baltajam Fiate. Jo rimtas veidas ir juodos akys švelniai glamonėjo mylimą plieninį paukštį. Jis nežinojo, kad šis skridimas yra paskutinis...

— Ar išjungta?

— Išjungta.

— Kontakt!

— Kontakt! Ir Pranas pasuko kelis kartus leidžiamojo magneto rankeną. Sukosi propeleris, kaito motoras, o apsisukimų skaičius augo ir augo. Gazo rankena milimetras po milimetro, centimetras po centimetro slinko priekin. Šta jau gazo rankena pastumta iki galo, apsisukimų skaičius pasiekė maksimumo. Propeleris švilpia; jis taip smarkiai sukasi, kad atrodo jo visiškai nesą. Lakūnas šaltas ir ramus bėgioja savo juodojo deimanto akim toluoje, jis gyvena skridimu. Jo mintys turi aro sparnus ir nardo ten aukštai po pilkus debesėlius... Pranas traukia gazo rankeną atgal, propeleris prunkšdamas lėtėja, dabar bando magnetus, paskui...

— Tvarkoj, paimkit nuo ratų kaladėles! — Mechanikas pa-
kniopstom bėgdamas įvykdo lakūno įsakymą. Gazo rankena
slenka priekin. Šaunusis Fiatas pajuda, rieda lygiu apsnigtu
aerodromo paviršium. Štai, atsuko lėktuvą prieš vėją ir dar
smarkiau suprunksčia, sustaugia propeleris. Lakūnas stumia kni-
pelį nuo savęs, ir lėktuvą pakėlęs nuo žemės uodegą rieda sniegu,
o užpakaly sniegas... Baisu žiūrėti; sukasi verpetais, lekia, kyla
viršum ir vėl krenta į žemę... baisi vėtra — dangus su žeme
maišosi... Lėktuvą vis tolyn ir tolyn. Staiga Pranas iš lėto
traukia knipelį į save ir... lėktuvą strykt aukštyn, pakibo
savo sidabriniais sparnais ore. Fiatas kyla, bet ir vėl nustoja
kilęs. Skrenda, neria priekin. Greitis auga. Staigus šuolis aukš-
tyn. Naikintojas kaip strėlė šoka į viršų ir kyla kyla! Bet...
sudreba motoras ir... sustoja. Pilotas kreipia knipelį, stumia
koja ir daro posukį aerodromo link. Pamažu leidžiasi. Tyli moto-
ras, stovi ir propeleris... Kas atsitiko?! Bėga mechanikai, bėga
ir kolegų karininkai prie nutūpusio lėktuvo. Tačiau, Pranas
su starteriu pats užveda motorą. Vėl kaukia motoras ir sukasi
propeleris. Pranas, nelaukdamas nė draugų, kyla aukštyn. Štai,
jis plaukia kaip paukštis per dangaus mėlynę, pro gražius pilkus
debesėlius. Dabar jis neria, kopina į viršų, arčiau prie saulės, ir vis
aukščiau, aukščiau.

O Pranui taip linksma, taip lengva „ant širdies“...

— Ech, kad skraidyt, tai skraidyt!...

Ir verčia jis vieną „kilpą“ po kitos, laužia vieną „imelmaną“
po kito. Sukasi „bačka“ ir staigiai pilnu gazu neria tiesiai, veik
stačiu kampu, žemyn. Koks nežmoniškas motoro kaukimas,
baisu ir klausyti... Pranui linksma. Jis švilpia „Pikų Damą“,
jis prisimena, kaip vakar vakare kartu su „švelniom akutėm“
dviese iš parterio žiūrėjo tos gražios operos... O žemė artėja ir,
rodos, jis sulys, susmegs su visu lėktuvu į žemę, bet — traukia
jis knipelį į save ir lėktuvą švelniai čiuožia iš pike aukštyn ir
aukštyn. Dar gražus didelis posukis, ir Pranas vėl nardo ore.
Jis juokiasi iš mirties ir nė nesvajuoja, kad jis, prityręs aviatorius,
galėtų su savo gražiuoju „paukščiu“ nukristi ir užsimušti. Oi,
ne!... Švilpia jis gražiąsias operas, kai iš tiesų mirtis netoli.
Pranas vis linksmas, judrus...

Dar kyla jis aukštyn, dar „varto“ žemę apie savo lėktuvą
ir dar kartą pakiruoja. O jo gyvenimo siūlas vis trumpėja ir
trumpėja. Mirtis vis kerpa ir kerpa jį; liko siūlelis menkutis, plo-

nas ir tai vos vos besilaiko. „Pranai, Pranai, nepikiruok, nepikiruok!“ — šnabžda gerasis jo angelas, bet jis jo negirdi. Lengva šypsena lūpose ir laime širdyje, jis iš 1000 metrų aukščio pilnu gazu neria žemyn. Altimetras ėda šimtus metrų, lėktuvas nežmonišku greičiu artėja prie žemės. Anemometras (greičio skaitliukas) sukasi aplinkui ir nesustoja nė ties viena skaitline, o čia žemė visai netoli. Pranas šypsosi, kaip kūdikis, žaisdamas savo mėgiamiausiu žaisliuku... Jo mintys bėga kažkur toli, į šviesų, gražiai išpuoštą kambarėlį, kur laukia jo švelnios rankos, malonios, mylinčios akys... Širdis juk jauna, o siela jautri... Tuo tarpu mirtis iš lengvo kerpa siūlą, o šis vis trumpėja ir trumpėja... Gerasis angelas vis dar šnabžda: „Trauk iš pike, trauk!...“

— O ne, dar liko virš 300 metrų!

Staugia motoras, dūzgia propeleris, neria lėktuvas, o Pranas švilpia ir svajoja. Jo gyvenimo siūlas vis trumpėja ir trumpėja...

— Nagi, dabar trauksiu iš pike staigiai ir su gražiu „dieviškuoju“ posukiu...

...Ir patraukė... Mirtis jau deda žirkles ant paskutinio siūlelio dalies ir kerpa... Motoras kaukia, kaip vilko piaunamas arklys. Pranas traukia knipelį ir nori jau versti į šoną, bet... smarkus sukrėtimas ir lėktuvas netaisyklingai metasi į šalį... Lūžo sparnas... Pranas greit traukia diržų kaištelį ir griebia už atsarginės parašiuoto rankenos, spiruoklė meta parašiuotą iš maišelio... Tačiau, gerasis angelas jau išskėtęs sparnelius artinasi prie Prano ir sako: „Nunešiu aš tave, karo lakūne, ten, kur jau daug tavo brolių ilsisi...“ Pranas supranta, kad jo giesmė jau sugiedota, žemės kelionė baigta, o gyventi taip norėtusi, taip būtų gera... Tik sekundė, antra, o mintys taip bėga bėga... Lekia vėjo plėšoma drobė nuo „plieno paukščio“ lūžusio sparno, o lūžęs sparnas kabaruoja... Lėktuvas netaisyklingai uždamas ir jokios žemiškos jėgos nesuvaldomas, su lūžusiu sparnu, pilnu gazu nežmoniškai kaukdamas neria žemyn ir... trenkiasi į žemę... Lakūnas nuo lūžimo vos turėdamas $1\frac{1}{2}$ —2 sekundes iki sudužimo, o vis dėlto gana daug padarė; bet kas gi spės per 1—2 sekundes atsirišti ir iššokti iš lėktuvo...

Ir iš gražiojo lėktuvo, kuriame sėdėjo linksmas lakūnas Pranas, liko krūva šipulių, ir čia pat amžinai nutilo švilpaujantis arijas drąšusis karo lakūnas pilotas leitenantas Pranas... Sudužo lėktuvas į didelio griovio krantą, palaidojęs kartu savo valdovą.

Saulė vis krykščia ir žaidžia... Pranas miega — ilsisi... Tai buvo 10 val. 20 minučių.

— Nukrito, — išsprūsta iš ltn. Baipšio lūpų.... Bėga kas tik gyvas iš visų kampų suteikti pagalbą ir pažiūrėti nelaimingojo lakūno, bet jam — vistiek.

Skamba telefonai. Šiurpi žinia sklinda į visą šalį; pas gimines, draugus, artimuosius.

— — — — —
Supreparavus žuvusiojo kūną, apvilko gražiais lakūno rūbais ir nuvežė vėl į tą angarą, kuriame buvo a.a. Prano lėktuvas. Čia jį pašarvojo. Ant rytojaus 11 val. visa Karo Aviacija susirinko Kauno Įgulos bažnyčioje ir pasimeldė už savo amžino atminimo kolegą Praną.

Klūpo senutė Prano motina pasrūvusiomis nuo ašarų akimis, suspausta širdim. Nėra mylimo sūnaus, dėl kurio tiek vargo išvargta, tiek naktų nemiegota, kuris buvo jos džiaugsmas ir pasididžiavimas.

Dar vieną naktį ilsėsis Pranas mylimų Fiatų ir Šmolekų prieglobstyje. Tai paskutinė naktis lakūno, tarp lėktuvų savam angare. Rytoj bus sudievu amžinai savo ištikimajam Fiatui, kuris niekad „nesumelavo“....

— — — — —
Niūrus vasario 13 dienos rytas. Lengvai byra iš pilkų debesų sniegas. Iš visų kraštų eina, važiuoja į karo angarus minių minios, paskutinį kartą nulenkti galvas prieš žuvusį karo lakūną Praną.

Girgžda angarų siena ir lėtai slenka į abi puses, parodydama, kas dedasi angare. O ten... guli, ilsisi amžinuoju miegu oro galiūnas, tarp žalių vainikų ir švelniai mirksinčių žvakių... Ilsisi Pranas, o minia kolegų, artimųjų ir pažįstamų liūdi... Kunigas laiko pamaldas, meldžiasi nulenkę galvas lakūnui...

Ir kai kunigas atsigrįžęs dešine ranka palaimino susirinkusius, sujudėjo vainikai su balto šilko kaspinais ir sunkaus ažuolo karstu, kuriame miega a.a. Pranas. O juodas auto tyliai, kaip be dvasios, pričiuožė prie angaro atidarytos sienos... Ir brangaus Prano kūnas su sunkiuoju karstu, žaliais vainikais buvo sudėtas ant jo.

Ore vaitojo 3 Fiatai, nardė po baltas snaiges. Juodasis auto sujudėjo, minia sekė jį. Gi ore visą laiką sekė, suko ratu aplink brangųjį karstą 3 plieno paukščiai...

A. a. Pranas šoka su kartimi (1930—V. D.—m. kariuomenės sporto šventėje)

Tyliai tyliai slinko juodasis auto, užė ore trys propeleriai . . . Keliašimtinė minia liūdėdama nulenkus galvas mintyse atsisveikino Praną . . . Ir kai auto pasiekė kryžkelę A. Freda—Maistas—Kaunas—Garliava, minia sustojo, nulenkė galvas, o juodasis auto lydymas lėktuvų ir kitų auto tyliai išnyko iš akių, kartu nešdamas ir brangų lakūno Prano kūną. Tai paskutinis sudiev! Grįžta visi vėl prie savo darbo, tik Tavęs, Pranai, jau nebėra . . .

Juodasis auto sustojo prie Sasnavos parapijos bažnyčios durų. Liūdnai skamba bokštuose varpai. Senutė motina su Prano broliais ir sesutėm laukia . . . Tiesia vargšė motina rankas prie mylimo sūnaus šalto lavono, o šis miega ramus ir linksmas . . . Ore nardo Fiatai . . . Ir taip Pranas savo brangių širdžių buvo sutiktas gimtam mieste.

Cia šioj, galima sakyti, gimtoj bažnytėlėj jis ramiai ilsisi iki rytojaus 14 d. vasario. O šią dieną varpams gaudžiant ir 3 lėktuvams blaškantis ore, 9 p.p. vienos kuopos trimis salvės

šūviais pagerbus, artimųjų ašarom ir skausmu buvo palydėtas ir palaidotas karo lakūnas leitenantas Pranas Kvietinskas. Išdygo naujas kapas, o ant jo atsistojo iš juodų propelerių padarytas kryžius, kuris liudys apie nelemtos mirties išplėštą iš gyvųjų tarpo karininką, sūnų, brolių, draugą.

Žuvo Pranas pačioje jaunystėje. Ar jis tikėjo, kad bus pirmąja 1935 metų auka Oi ne, prieš kelias dienas jis savo broliui kariūnui rodė aviacijos karininkų ramovėjų žuvusiųjų lakūnų sąrašo marmurinę lentą:

— Matai, kiek mūs yra žuvusių. Manai, visi? Dar daug bus čia įrašyta . . .

Žuvo jaunas prityręs karininkas, kuris tiek vilčių teikė. Pranas gimė 1907 metais Marijampolės apskr., Sasnavos valsč., Barštinės kaime, vidutiniam ūkyje (30 ha). Mokėsi Marijampolės realinėje gimnazijoje. Pranas, baigęs 6 klases, 1925 metais įstojo į Karo Mokyklą. Karo Mokykloje Pranas pasižymėjo kaip labai geras sportininkas, ypač gražiai dirbdavo ant įrankių: ant turniko retai kieno įkandamą „saulę“, taip pat maestriškai ant lygiagrečių — „stoikę“. Pranas buvo linksmo būdo. Kaip gabus kariūnas, būdamas vyresniam kurse buvo paskirtas 2-os kadro kuopos viršilos pareigoms eiti, kitaip pasakius — buvo XII karininkų laidos viršila. Tai buvo sąžiningas ir tvarkingas pareigūnas, už tai buvo pakeltas į kar. vyr. puskarininkio laipsnį. Pranas labai mylėdavo linksmus ir tvarkingus kariūnus. 1929 metais spalio mėn. 6 d. baigė Karo Mokyklą ir buvo Resp. Prezidento aktu pakeltas į pirmąjį karininko laipsnį. Pats pasirinko 9 p. pulką. Jis buvo paskirtas mokomoniui kuopon. Pulke pasižymėjo, kaip geras, darbštus karininkas ir miklus sportininkas organizatorius. Pranas dar gimnazijos mokiniu būdamas svajojo būti lakūnu, ir paskui būdamas Karo Mokykloje, nors ir siūlant kai kuriems karo dalykų lektoriams pasirinkti kavaleriją ar artilleriją (buvo geras jojikas) — jis atsisakė:

— Vistiek aš būsiu aviatorius, kam aš turiu užstoti kitiems kolegoms kelią. — Ir neapsiriko. 1931 metų pradžioje buvo suorganizuoti karo aviacijos karininkų kursai, į kuriuos Pranas entuziastiškai užsirašo ir tais pačiais metais vasario mėn. 19 dieną jis buvo į juos priimtas.

Prasidėjęs skraidymams Pranas prašo skraidymų instruktorių, kad jį išmokytų pilotu. Aviacijos viršininkas sužinojęs ir matydamas jo norą, skiria jį pilotu. Pranas entuziastiškai mokosi piloto pareigų.

Po metų jis baigia aviacijos kursus. Karo aviacijos vadovybė suteikia jam II rango karo lakūno piloto vardą ir skiria į 4 eskadrilę, esančią Šiauliuose. 1933 metais Pranas pakeliamas į leitenanto laipsnį. 1934 metų pabaigoje perkeliamas Kaunan, į 5-ąją naikintojų eskadrilę. Be to, kaip gabiam ir geram sportininkui pavedama mokyti aviacijos puskarininkius mankštos ir sporto.

1930 metais mirė Prano tėvas, liko viena vargšė motina su 5 sūnumis ir 5 dukrelėmis. Pranas iš savo kuklios algos šelpia namiškius ir leidžia broli mokyti į Marijampolės Vals. Rygiškių Jono gimnaziją.

Pranas labai mylėjo namiškius, ypač jis dažnai prisimindavo motiną ir jauniausią sesutę. Jis labai norėjo matyti savo brolių kariūną karininku.

Pranas buvo be galo linksmas, judrus lakūnas-karininkas. Jis buvo mylimas karininkų ir juos mylėjo. Savo kolegas aviatorius, jei kurie gulėdavo Karo ligoninėje, lankydamas kasdien. Jis sakydavo: „Kas gali būti malonesnio ligoniui, kaip jo lankymas!... Ponai, aš prašau jūsų, jeigu aš kada nors gulėsiu ligoninėje, lankykite mane visi kasdien“... Tačiau, neteko jo lankyti... Mylėjo jį visi, net ir tie, kurių jis kariūnu būdamas buvo viršila — tai XII laida. Kiek gražių atsiminimų, tiesiog anekdotiškų, jis prisimindavo su savo dabartiniais kolegomis buvusiais valdiniais. Jis negalėdavo atsikalbėti su savo mylimaisiais „kariūnais“...

— — — — —
Brangusis Pranai! Visa širdimi Tu mylėjai melsvas tėvyinės padanges, tad lai nesunki Tau būna ir savoji vargų Lietuvos žemelė. Ilsėkis ramybėje, lakūne!

Atlikau savo pareigą

Smiltynės stotis. Linksmas kariūnas Algis Gintautas iššoko iš šarmoto traukinio.

Iš stoties iki jo namų — Raginės vienkio — tik pora kilometrų.

Pilkos dirvos ir rusvo žalumo lankos padengtos plonučiu sniego kilimu. Ramiai ir neskubėdamos leidžiasi mažutės sniego puokštės, pasisukiojusios kiek prie pat žemės, staiga, lyg radę puikią poilsiui vietą, krenta visu staigumu ir pranyksta baltame fone.

Kelias eina mišku, senu, sužėlusiu. Lieknosios pušys ir eglės plačiašakės sniegu pasipuošusios, lyg laimingos nuotakos, galvas į žydrąją mėlynę parėmusios, žvalgos sidabru žibančius plotuos.

Štai ir namai. Už kalnelio.

Šokinėdamas, kaip pirmųjų klasių gimnazistas, pasileidžia kariūnas Gintautas priekin. Prie vartų pasitinka jį Meškius. Nepažįsta ir urzgia: Algis šnekina šunį — tas supranta ir linksmai skalindamas šoka jam ant krūtinės.

— Su garų kamuoliu įvirsta trobon.

— Algi, sūnau man! — pasitinka motina. Tėvas tuo tarpu iškrato pypkę ir sveikina sūnų.

— Renkis, Algiuk, — ragina motina. — O ir šaltis koks — visas apšarmojes.

— Et, mama, šalčio būta: vienmarškinis gali vaikščioti.

— Ale išaugai ir sudrūtėjai, — sako tėvas, kabindamas Algio milinę.

— Gerai, vaikeli, pataikei — kaip tik kūčiom. Po kelionės nuvargęs — pasistiprinsim. Jau beveik ir nesitikėjom sulaukšią. Sakom, ten kariuomenė gal ir kūčiom nepaleis.

— Ale, kur ten, mama! Ir paleidžia, ir kūčias pasilikusiems surengia. Ir dar kokias — tik gulgės pieno tetrūksta.

— Na, namie vistiek smagiau... — Valgo ir kalba prie kūčių stalo susėdę.

— Dėdė Hansas labai prašė, kad parvažiaavęs jį aplankytum. Turjs kažką svarbaus pasakyti, — sako tėvas.

Nereikėjo Algiui kartoti. Aišku, tas „kažkas“ — bus Ema.
— Svarbūs, nesvarbūs reikalai, bet malonūs — tikriausiai.
Išskuba pas dėdę Hansą. Jo pavyzdinga sodyba raudonų
čerpių stogais raudonuoja čia pat — už kelių sieksnių.

Algį pasitinka liekna, geltonkasė Ema. Džiaugiasi, kaip
seniai nesimatę. Juodu ilgokai užtrunka prieangyje. Tėvas ne-
kantriai atsikosti ir, girdėti, artinasi prie durų.

— Tėti, Algis parvažiavo ir tuoj mus aplanko!

— Ja, ja, mein lieber, gerai padarei, kad dėdės Hanso ne-
pamiršai. Prašau į vidų: teta Herta plūša apie stalą.

— Na, Algel, jei jau mus aplankai, tai tuoj marš prie stalo.

— O kodėl ne! Tik, žinot, kariuomenėj daug įpratau val-
gyti, galiu jus nuskriausti, — juokauja.

— Ja, ja, mein lieber, tai sakai kariūnas, — teiraujasi dėdė,
Hansas.

— Dar ir koks! — išsišiepia Algis ir šelmiškai pažiūri į
Emą. Ji nurausta ir ilgai nepakelia akių nuo stalo.

— Na, pas jus ūpas, tur būt, nekoks, kai girdit čia Klai-
pėdoj kultūringus vokiečius judinant autonomijos pagrindus.

— Priešingai, dėde! Taip ir niežti delną priploti tą kul-
turtrėgerį, ir kaip beformišką masę supilti į, kaip sakėt, dėde,
autonomijos pamatus, tik, žinoma, ne „Vaterlando“ naudai.

— Ja, mein lieber! Suaugęs vyras, ale kalbi kaip vaikas.
Mein Got! Aš ranką dedu, kad šiandien, ryt Hitlerio politikos
ratas sutriuškins groslitauerius.

— Dėde, nepamiršk, kad tūkstantis jau metų kai „Drang
nach Osten“ slibinas praryti mus tyko — veltui. Pats Hitleris
pakibs ties savo politikos katilu: košės priviręs neįstengs jos
išvalgyti.

— Atmink, kad vokiečių-lenkų paktas į maišą jus visus
suvarys.

— Faktas, dėde, kad vienai Lietuvai sunku spirtis tokiem
barbaram. Bet atmink, kad Klaipėdos ir visos Lietuvos kraštu
paremta pasaulio taika. Pajudinus šį dalyką, kils pasaulio gais-
ras. Jeigu Lietuva 18-tais metais, neturėdama nei saujos karių,
pasiekė Nepriklausomybės, tai dabar savo egzistenciją mokės
palaikyti.

— Ja, kalbi, kaip kalbat jūs visi, groslitauerių politikos
įpompuoti.

Aš — dėdė Hansas — sakau: mesk tuos kliedėjimus, dėkis prie mūsų veikimo! Čia tavo ateitis.

Tu nežinai, kaip stipriai veikiam. Paklausk mano žilos galvos!

— Hansai! Jei tamsta nebūtum man dėdė, Emos tėvas — spiaučiau tau veidan. Klausyk, dėdė! Man labai skaudu, bet aš velyčiau, kad tavo žila galva kartuvėse kabotų, nei rengtų kažkokius biaurius planus. Dėdė! Tu pats — lietuvis. Minti tos žemelės duona, mini jos veidą, kurio kiekviena vietelė savanorių krauju išpirkta.

Hansas mėslungiškai perkreipė veidą, jo stambi, balta porceliano pypkė išslydo iš dantų. Krauju pasruvo akys. Baisias pamišusio fanatiko akis išmeigė į Algį. Stovėjo valandėlę pusiau pakilęs iš užstalės. Susivaldė ir pro sukąstus dantis prakošė:

— Ja, ja, neilgai raibi gaideliai giedos! Ir nežinia: suvo kietėjusio lietuviuo ar papirkto išdaviko fanatiška, biauri šypsena iškraipė veidą.

Prisikimšo pypkę ir išėjo laukan.

Atsistojo ir Algis. Jautė per daug pasakęs.

— Ne! Aš permaža jam pasakiau, aš turėjau . . .

— Mielas, Algi!! Nepyk! Mano tėvelis toks keistas, amžinai užsispyręs.

Algi, man taip neramu. Tokie laikai! Aš jaučiu kažką baisaus . . .

Jos akys pasruvo ašaromis.

— Ema, nebūk kūdikis — paprastas ginčas. Juk kiek kartų su tavo tėvu kalbam — vis ginčijamės.

Ji nelaiminga, kaip nuskriaustas mažas vaikas virpa jo glėbyje. Algis glosto jos aukso plaukus.

— Taip, Emyt, neramūs laikai. Bet bus jie gražiausi. Mes, jaunieji, sukursim tėvynei skaisčią ateitį. Senoji karta, nesąmoninga, priešingų vėjų supūsta. Bet . . . ji nyksta.

— — — — —
Vidūnaktis. Mėnuo vaikštinėja žydriąja mėlyne. Sniegu padengtos lankos ir dirvos spindi melsvu baltumu.

Algis grįžta namo. Po kojomis girgžda sniegas, o jame palikusios pėdos, kaip kaspinas mirga laukų platybėse.

— Ema, Emyt! — dainuoja minamas sniegas. — Ema! — klostosi jos vardas fantastiškomis spalvomis tame akinančiam, bet maloniam spalvų chaose.

Jaučia jos jauną liemenį, glosto jos aukso garbanas, bučiuoja ašarotas akis.

— Taip, Ema! Sukursim tėvynei gražų rytojų, o paskui — savąjį . . .

Ir staiga . . . Priešais jį išauga Hansas — baisus, milžiniškas. Jo veidas melsvai baltas, biauři šypsena konvulsingai tampo veido muskulus. Pro sukąstus dantis išstena:

— Ja, ja, mein lieber, neilgai raibi gaideliai giedos!

— Šiandien puiki diena — reikės eiti pamedžiot, — galvoja Algis. Sulauksiu tik vakaro.

Mėnesiena. Rami naktis. Tartum girdi, kaip žvaigždės plėvena.

— Tokia naktis, kaip tik zuikiauti. Eisiu į Laigūnų pelkes. Ten jų — kiek nori. Ir ančių laukinių esti. Tarp suvirtusių kerų, sužėlusių karklų ir meldų jos praleidžia žiemą, nelėkdamos į pietus.

Po laimingos medžioklės užėsiu pas Emą.

Meškius skuodžia dideliais ratais, ritasi kaip vilnų kamuolys — uostinėja pėdas. Apsukęs pakrūmes, grįžta prie Algio — vadinasi, nieko naujo, einam toliau.

Laigūnų pelkės! Dar mažas girdėdavo pasakojimų baisių. Klastingos tos pelkės: kiek kryžievių piktų, kiek ramių bandų ganytojų jos prarijo.

Pamena, kai gimnazistu būdamas su Kėlerių Miku ėjo medžioti. Vos pakraštini įėję paklydo ir tik rytą, visą naktį klaidžioję, išėjo į salą, iš kurios tik kimsais sužėlęs pelkės paviršius tesimatė.

Tik kažkokiu būdu užklydęs dėdė Hansas juodu išvedė.

— Praris ir judu, jei dar kartą mėginsit užkulnius pamirskyti, — pagrasino Hansas.

Nuo to laiko Algio tėvas Hansą Šneiderį pamilo, kaip nieką kitą, ir kitaip jo Gintautai nevadino, kaip „dėde Hansu“, nors šis buvo tik kaimynas.

Nuskurdę pušaitės ir meldų stagarai rodė, kad liūnas prasideda. Vietomis, kur žolės bei viksvų buvo mažiau, spindėjo lapai sausledžio, kuris lūžo po Algio kojomis.

— Eisiu salon, — galvojo Algis: — pelkė užšalus. Eina krūmais, kurie sužėlę abiem pusėm liūno. Kliudo eiti. Nusiima šautuvą. Dešinėj pusėj kaip mūras stovi Raginės giria, kairėj —

paskutiniu metu iškastas sausinimo griovys. Prieky tamsus, kaip juodas aksomas, krūmynas, susiliejęs su giria.

Staiga prie jo pripuola Meškius ir urzgia. Algis instinktyviai sustoja ir klauso. Niekur nieko.

Eina toliau.

— Šuo, pabėgęs keletą žingsnių, pasišiaušęs traukiasi atgal. Cypia žiūrėdamas į Algį.

— Na, čia ne medžioklės grobis. Kas būtų? Iš dešinės per sniego paviršių nutįsta šešėlis, pranyksta tamsiam krūmų fone.

— Žmogus?! Taip. Aiškiausiai. Ir... sargybą eina ar kokį velnią, — galvoja.

— Žiūrėk! — pistoletas rankoj? Na, jei sargybą eina — menkas karys: griovinė įsikraustęs geriau apsaugotą vietą.

Nuo salos pusės nuaidėjo pelėdos klyksmas. Sargybinis pridėjo delnus prie veido: atsakė tokiu pat šauksmu.

Staiga Algio galvoj gimė mintis, kurios paskatintas jis tekiškas pasileido grioviu priekin — salos link.

Salos viduj dunksojo rūpestingai iš žagarų sukrautas laužas, labai primenęs kampininko lūšną. Pro žagarų tarpus iš vienos švietė blanki šviesa.

Prisidengdamas krūmais, Algis prišliaužė prie pat laužo.

Karbito lempos, pridengtos eglė šakom, šviesoje pamatė krūvą vyrų. Laužo pasieniais stovėjo keletas didžiulių brenzentu apdengtų dėžių. Vidury — kvadratinė dėžė, prie jos — Hansas. Ant dėžės gulėjo didžiulis pistoletas ir krūva popierių.

Hansas smarkiai pešė dūmą iš porceliano pypkės, milžiniškai dūmų gniutulai vaikėsi virš jo galvos. Matomai įtemptai dirbo.

— Taigi, mein lieber, paskutiniu metu spaudimas pasiutęs. Tenka mums susispausti. Ne! Dabar pati valanda. Dabar arba niekad! Jei mes vėžio žingsniu ir toliau rėpliosim, prisiekiu — išgaudys mus po vieną tie groslitauerių šunes.

Planas aiškus. Belieka veikti.

Algis priaugo prie žemės. Pavirto visas klausia.

— Aišku, Hansai, tau ir mums visiems. Bet — nekiškim pirštų tarp durų kai jas veria. Pažiūrėkim, kaip baigsis Neumano ir Sasso privirta košelė.

— Juo puodas tuštesnis, tuo vietos daugiau, — nutraukė raudono, tipingo lietuvninko kalbą liesas, Hitlerio ūseliais, lūpą patempęs vyras. — Taigi, laukti negalima: propagandos komi-

tetas antrą paraginį siunčia ką nors konkrečiai veikti, nes nutraukisąs finansavimą, sako.

— Vyr'ai, po velnių! Jei ginčus dar keliat — trauk jus per kūnas. Einat ar ne?! . . . — šaukia įsiutęs Hansas.

Tada jis iš krūvos popierių išėmė kažkokį planą. Visi sąmokslininkai susirenka apie Hansą, tariasi.

Pirmojo įspūdžio apsvaigintas, kariūnas Gintautas tesuprato viena: vokiečių ruošiamasi kažkam baisiam.

Ir Hansas čia. Hansas, kuris jį mažą išgelbėjo. Hansas — Emos tėvas . . .

Tai trūko valandėlę. Paskui kariūnas Algis grioviu prisidengdamas pasileido atgal.

Pasienio palicijos vachmistras. Palaidais žodžiais nupasakojo, ką matęs.

— Alio! Centrinė? Siųskit kuo greičiau šis policininkus. Pilnoj aprangoj, gerai pasiruošti. Po 10 minučių pas mane atvykti!

— Prsidengdami slenka priekin. Storos pušies atsirėmęs stovi sargybinis, matyt, savo kailinių šilumos gausybe užmigydytas — ginkluota ranka bejėgiškai nudribus žemyn.

Algis prišoka, stipriu smūgiu į pasmakrę parkerta sargybinį žemėn, pora policininkų užveržia jam burną.

Vorelė artinasi salos link. Prisiartinę prie trobelės apsupa ją pusračiu, palikdami išėjimą kaimo link.

Laužo viduj žiba lempa. Dėžės netvarkingai išvartytos. Jų matyt, skubiai pasišalinta.

— Keli neaiškūs blikstelėjimai nuo miško pusės, — šnibžda vachmistras.

— Tikrai, tolumoj šviesa. Atrodo, elektros lemputė šviečiama, — tvirtina Algis.

Nakties tamsoj nuo Raginės girios ledu nutysta keli šešėliai. Taip. Žmonės. Neša kažką. Jų daugėja. Sustoja — matomai tariasi. Sujunda, netvarkingai slenka priekin.

— Pasiruošt! Duosiu ženklą! — nurodinėja Algis.

Šešėliai visai aiškūs. Prieky — Hansas.

— Stok! Rankas aukštyt!

Būrys pakrinka. Keletas, pametę nešulius, pasileidžia atgal, kiti krinta sniegan prisidengdami ryšuliais.

— Pokšt, pokšt! — suskamba sausi duslūs revolverių šūviai. Plačiai sugriaudžia keletas šautuvų.

— Pirmyn! Tigro šuoliu pasileidžia Algis su 6iais vyrais. Likusieji iškelia rankas, keletas tamsių kūnų pasilieka gulėti sniege.

Priešais — Hansas. Perblyškęs, lavono veidu. Algis pakelia pistoletą.

Kažkur iš pašamonės išklysta vaizdas: jis vienas liūno viduryje, Hansas jį veda už rankos paėmęs. Jo siaubo ir pykčio iškreiptam veide mato nekaltas ir tyras Emos akis.

Nuleidžia ginklą.

— Algi! Niekše! Mirk!

Ištiesia pistoletą Hansas.

— Hansai, aš atlikau savo pareigą!..

Šūvis... Jaunas kūnas pamažu sudrimba baltojo perlo patale.

Raudonas, skaistus kraujas įsirašo mėnulio nušviestam sniege...

KAIP SUTIKOME 1935-sius METUS

Užsimerkė suledėjusi gruodžio saulė. Šalčiu drebantį vakaras prislėgė pustuščius, kariškai paprastus Karo Mokyklos rūmus. O lauke — nyku ir tuščia. Be sniego. Pastirusiose priemiesčio gatvėse ir tarp bejausmių Mokyklos mūrų aštri šiaurinio vėjo šluota gainioja sušalusios žemės dulkių sukurčius, barsto jas į praeivių akis, pykindama švenčių reikalais susirūpinusius veidus.

Tai gruodžio 31-sios vakaras.

Argi taip nyku ir šalta mūsų Mokykloje šioms šventėms pasilikusių, kariūnų širdyse? Anaiptol, ne!

Antai, salės languose mirga įvairiaspalvės žviesos, pro Šefo vartų arkas atvykstančių viešnių liekni siluetai juda nušviesto tako linkui, o dulkėto vėjo užesyje nugirsti išklydusius saulėtus muzikos akordus...

Dalis mūsų, išvykę atostogų pas savo artimuosius, nedidelėje draugėje sutiks Naujuosius Metus. O mes — visi kartu, gausioj kariškoj šeimoje, su savo linksmomis viešniomis priekyje.

Įspūdingai, kariškai dekoruotoje sėlėje, žalsvai švytinčių patrankų vamzdžių paunksmėje, muzikos garsuose mirga jaunos poros, klega jaunimo pašnekėsiai. O senieji metai valanda po valandos baigiasi.

Lygiai 24-ąją valandą trimitas praneša Naujųjų Metų gimimą, o salės duryse, keletu Mokyklos karininkų lydimas, pasirodo gen. št. pulk. lt. Čepauskas. Visi sustojame. Pulkininkas trumpu, reikšmingu žodžiu Mokyklos viršininko vardu sveikina mus Naujųjų Metų proga, primindamas, kad mes budėdami savo pareigų sargyboje turime čia Mokykloje sutikti Naujuosius 1935-sius Metus. Palinkėdamas mums ir mūsų svečiams asmenišką laimės, gen. št. pulk. lt. Čepauskas kviečia visus mūsų Tautos Vadui, garbingajam Mokyklos Šefui, sušukti nuoširdų lietuvišką valio! Salėje sugaudžia galingi šūkiškai, o po jų lietuviškuoju suktiniu vėl tęsiami šokiai.

Vėl linksminamės, kalbame, sveikiname vieni kitus Naujaisiais Metais, o mūsų kariškoji sąmonė kugžda: „ką nešate mums, mūsų tėvynei jūs 1935-ji? Ar vis dar nepašauksite mus į žygį tikrojon sostinėn? Ar neteks mums Lietuvos pajūry stoti antrajin Žalgirin?!“ —

O tuo tarpu lauke dar graudžiau smuikuoja neramūs 1935-ųjų metų vėjai, tamsiose aukštybėse maišosi palši debesų skarmalai.

Pro apšviestas, garuojančias išorines salės duris lėtai praslenka pora ginkluotų patrulių. —

I.M.K.

Su meile ir pasiryžimu ją ginti, ir žiemą mes noriai glaudžiamės prie motinos žemės krūtinės

KARIŪNO DIENORAŠTIS

Sausio 19 d., šeštadienis

Sausio 14 d., pirmadienis, 10 val.

Gavau pirmą valandą su šautuvu. Širdis jau nebetaisyklingai plaka, o tabaluojasi. Taip bijau. Išstovėti valandą ramiai su šautuvu, tai ne Gabrusę pabučiuoti! Ir viršila bus kaltas, jei, bestovėdamas valandą, atsiskirsiu su šiuo pasauliu. Nes jis pasirūpino mane šia bausme prislėgti. Valandą su šautuvu! Tarytum žmogų būčiau užmušęs, o iš tikrųjų — tik nuoširdžiai valgykloje nusičiaudėjau. Valgiau kotlietą ir purkštelėjau į orą. Pilka migla, gausi drėgmė ir sukramtytu kotlietu, apdengė viršilos veidą. Tragedija prasidėjo pilnoje didybėje. Finale — valanda su šautuvu ir pagadintas apstetitas.

Sausio 17 d., ketvirtadienis

Lauke lyja. Einu stovėt valandos. Sentimentaliūs širdies draugai užjausčia mane. Duoda praktiškų patarimų. Vieni liepia apsijuosti šlapiais rankšluosčiais, kiti — pagalviuką kairėn kišenėn įsidėti. Visa tai lengvina šautuvo svorį ir sutrumpina karčios kančios laiką...

Lengviau kęsti pasaulio neteisybes, kai turi nuoširdžių draugų.

Atstovėjau valandą ir, ačiū Dievui, dar esu gyvas, nors, tiesą sakant, kairioji ranka smarkiai neklauso mano valios įsakymų.

Porą žodžių, kaip stovėjau. Nuvedė mane kuopos budėtojas į bataljono vado raštinę. Radome ten ir daugiau nusidėjėlių, atėjusių prakaitu nuplauti savo griekus. Lygiai 17 val. duryse pasirodo leitenantas. Ir vietoje: „Sveiki kariūnai! — „Ant peties!“

Stoviu. 10 min. nieko. Galvoju apie pavasarį ir Gabrusę. 15 min. kojos ima prakaituoti ir kairės rankos muskulu, rodosi, ėmė tekėti elektros srovė. Nieko nepadeda svajonės nei apie Gabrusę, nei apie dangaus karalystę. Šautuvus viską riša prie žemės ir širdį ir protą.

Prieš mane stovintis kariūnas ima dūsauti ir jo šautuvus slenka žemyn ir vėl kyla aukštytyn. Leitenantas tuojau pastebi šį toli gražu ne muzikalų ritmą: „Ko tamsta braukai šautuvu lyg smičiumi?“ — Leitenanto pensnė piktai blizga.

Kolega tyli. Prakaito lašas nusirita jam ant nosies ir pasikabina lyg stratosferinis balionas...

Slenka laikas pamažu, pamažu, lyg mirštant.

Ir taip išstovim valandą. Nuo pirmos iki šešiosdešimos minutės. Tas minutes geriau gyvenime atminsiu, nes gu Gabrusės gimimo dieną.

Vasario 1 d., pirmadienis

Mizernai einasi man su gimnastika. Brač, kol ant turniko užsikapstau — sušyly, suplunku. Kaip viršila per rytinę apžiūrą. Šiandien visas mano viltis užtemdė kapitonas, sporto tėvas. Visam kursui trumpai ir aiškiai pasakė: „Nėra žmogaus, kuris akrobatu gimė ir nebuvo dar žmogaus, kurie neakrobatu mirė, jei juo norėjo tapti!“

Vadinasi, jei nori, tai turi be vargo išmokyti kojas užsidėti ant kaklo arba be botaugų lengvai šokti per ožį. O aš... noriu ir negaliu. Tur būt, po vienkaulio vilko planeta esu gimęs. Yra kurse ir daugiau kolegų, kurie linkę ant turniko kopėčiomis lipti.

Vasario 28 d., ketvirtadienis

Laukai skendėja pirmuose saulės spinduliuose. Dangaus mėlyne slenka balti, lengvučiai debesėliai. Toli, kažin kur už skardžių, lyg girdžiu parskrendančių gervių balsus... Ant širdies taip lengva ir saldu. Kaip po penktadienio blynų...

Atvirai pasakysiu, — generolu niekada nenorėčiau būti, nes ir skyrininku būdamas, vos gyvybės nepadėjau už savo dalinį. O kiek klaidų padariau bevadovaudamas! Ir taktinių ir techninių, ir protinių!

Buvo lauko pratimas. Miško žvalgymas. Na, išėjau su savo skyriu ir paklydau. Ką gi, nepažįstama vieta. Miškas. Saulėta diena su mėlynu dangumi. Dievo meilė, kad po poros valandų klaidžiojimo pataikėm į susirinkimo vietą.

Kar. Šidlauskas

ŽIEMOS SPORTAS SNIEGUOTOSE A. PANEMUNĖS PAŠLAITĖSE

Į slidžių sportą mūsų kariuomenėje pradėta kreipti daugiau dėmesio tik nuo 1932 metų. Karo Mokykloje, kiek laikas leidžia, vyresniojo kurso kariūnai kas metai mokomi slidinėti. Tai ne vien tik maloni pramoga, bet ir proga susipažinti su pašliūžininkų dalinių veikimu. Mokymo programa susidedanti iš teorijos ir praktikos. Teoretiškai paliečiami šie dalykai: bendri principai apie pašliūžininkų dalinių veikimą, komandos slidininkų pratimams, taktinis pavyzdys slidininkų rinktinės panaudojimo su žvalgybos uždaviniu, slidininkų programos sudarymas, žmonių apšaravimas, slidžių taisymas, slidžių tepimas (inpregnavimas), kojų ir batų priežiūra, rungtynių pravedimo taisyklės, slidžių rogučių sudarymas ir sužeistųjų gabenimas.

Praktiką programos dalį sudaro praktika lauke. Čia praeinama: slidžių užsidėjimas ir prisitaikymas prie batų, stovėjimas, atitinkami gimnastikos pratimai be slidžių, gimnastikos pratimai su slidėmis ir su lazdomis, čiuožimas lygumoje — koordinavimas rankų ir kojų, sukinių vietoje, lipimas į miškuotą ir atvirą kalną, nuo atviro ir miškuoto kalno nusileidimas, kritimas ir atsikėlimas su lazdomis ir be jų, stabdymas kojomis ir lazdomis, kliūtyse ir jų nugalėjimas, šokimai, sukiniai judesyje.

Visas mokymas suskirstomas į vieninį ir masinį mokymą. Vieninio mokymo periode kariūnai išeina minėtą programą, o vėliau — masinis mokymas, manevravimas, kautynių veiksmas.

Suprantama, kad nuodugniai visą minėtą programą išėti — Karo Mokykloje dėl laiko stokos nėra galimybės. Visa tenka paliesti bendrais bruožais. Tačiau nors ir per trumpą laiką, kariūnai išmokyti visai neblogai

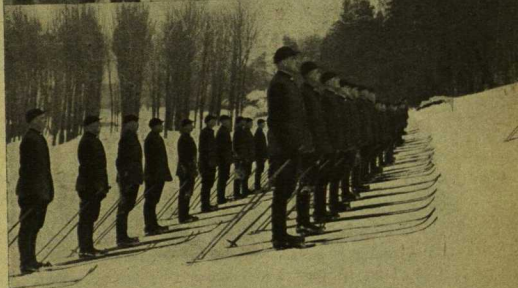
slidinėti. Neabejotinai daug priklauso ir nuo žiemos sniegingumo.

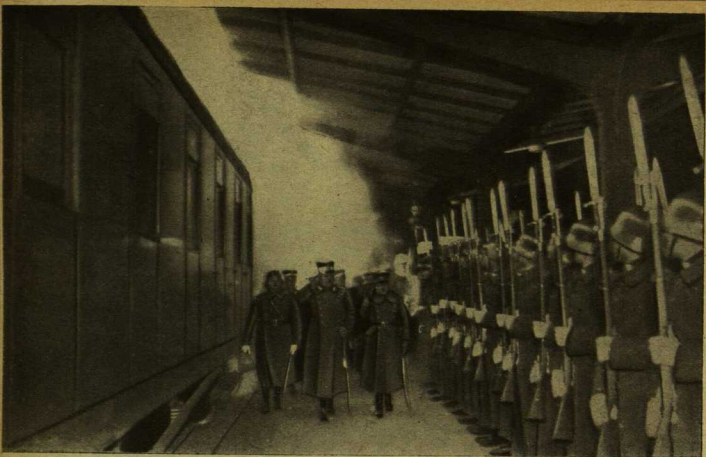
Prie pat Mokyklos esanti miškuota pašlaitė, pačių kariūnų pagėjomis tinkamai parūpinta, yra nuolatinė minėtųjų pratimų vieta. Tarp kitko, yra įrengti keli tramplynai — slenksčiai iki 1,40 mtr. aukščio.

Šioje pašlaitėje esti praeinamas kariūnų pašliūžininkų vieninis mokymas. Masinio mokymo metu daromi žygiai per laukus ir nugalimos išmoktaisiais būdais pasitaiskančios kliūtys.

Slidžių sportas kariūnams labai patinka. Gaila, kad dėl laiko stokos netenka minėtos programos praeiti ir kariūnams aspirantams, kurie, pasklidami po visą kraštą, galėtų šią sporto šaką plėsti ir pačioje visuomenėje. K. J.

Šuolis nuo garsiojo mūsų tramplyno. Rikiuotėje su pašliūžomis. Snieguotose A. Panevėžiuose pašlaitėse

Brolių tautos kariuomenės vadą sutinkant

SUTINKAM LATVIJOS KARIUOMENĖS VADĄ

Vasario mėn. 4 diena ruošė vyresnio ir jaunesnio kurso kariūnams mūsų siurpryzą: tos dienos rytą turėjome vykti į stotį, sutikti atvykstančių mūsų brangių svečių — Latvijos kariuomenės vado su karininkais. Džiaugsmės galėsią pamatyti mūsų brolių tautos kariuomenės vadą.

Tos dienos rytą, apsilikę išeigine rikiuotės uniforma ir užsidėję šalmus, išsirikiavom lauke prie mokyklos. Ten stovėjo 5 p. pulko orkestras, kuris turėjo mus lydėti į stotį. Kelios skambios majoro komandos, ir kariūnų garbės kuopa žygiavo švelnaus maršo su pama pro Šefo vartus. Nors rytas buvo šaltas ir tamsus, bet visų kariūnų veiduose buvo matyti džiaugsmo ir geros nuotaikos žymių, kurių sukėlė malonus ryto žygis ir jo tikslas.

Stotyje išsirikiavom linijon, uždėjom durtuvus ir laukėm traukinio, kuris

turėjo atnešti laukiamus svečius. Svečių pasitikti stotin atvyko Kariuomenės Vadas, Mokyklos Viršininkas, daug aukštųjų karininkų ir šiaip žmonių.

Atžė smarkus traukinys ir staiga sustojo. Pasigirdo komanda: „pagarba dešinėn, ginklu gerbk!“ Pasukę galvas pamatėm lipančius iš vagono Latvijos karininkus, kurie, pasisveikinę su mūsų kariuomenės vadovybe, ėjo pro mūsų eiles. Vienas, ėjęs su mūsų kariuomenės vadu karininkas, gražiai lieptuviškai mus pasveikino — „Sveiki kariūnai“, kaip vienas atsakė „Sveiks Tamsta“. Visi supratom, kad yra Latvijos kariuomenės vadas. Pasisveikinę su svečiu, pražygiavom, gerbdami savo ir Latvijos kariuomenių vadus.

Šis Latvijos kariuomenės vado atsilankymas, rodąs artimą mūsų ir Latvijos kariuomenės vadovybių bendradarbiavimą, nepaprastai mus džiugino ir paliko neišdildomą įspūdį.

Kar. V. S.

VYR. KURSAS — EGZAMINUO- JAMAS

Po kelių mėnesių intensyvaus darbo, prasidėjo egzaminai. Egzaminai eina ne tik vyresniojo kurso kariūnams, bet apima ir jaunesnį kursą ir kar. aspirantus. Visi ruošias visokias įgytas taktikos, kavalerijos, artilerijos žinias atitinkamai parodyti per egzaminus. Greitai egzaminai įpusės ir kartu su laukiamu pavasariu prasidės kiti praktikos darbai, kurie reikalaus iš kariūnų praktikos stažo.

Vienu žodžiu, kariūnai užimti, kad viena kita valanda dabar turi didelės reikšmės teorijos žinių almanacho papildymui. Tačiau vyresniajam kursui egzaminai yra ypatingai svarbūs ir reikšmingi, nes jie yra galutini.

Kar. j. p. Vskus

TAUTOS DŽIAUGSMO DIENĄ

Kaip ir kas metai, tam tikra tvarka apvaikščiojome mūsų tėvynės Nepriklausomybės paskelbimo dieną.

Pamaldos buvo A. Panemunės bažnyčioje bendra tvarka. Grįžus iš bažnyčios, apie 11 val. Mokyklos batalionas ir visi karininkai susirinko gimnastikos salėn. Atvykęs Mokyklos viršininkas gen. št. pulk. Musteikis trumpais, jausmingais žodžiais priminė visiems šios dienos svarbumą ir mūsų, kaip karių, būsimųjų karininkų, pareigas laisvai, nepriklausomai tėvynei.

Po Mokyklos viršininko kalbos visi galingai traukėme Tautos Himną, o vėliau nuskambėjo vieningi, skardūs valio už mūsų Tautos Vadą, Karo Mokyklos Šefą ir taip pat už jo pastatytą vyriausybę ir vadovybę.

Šventės proga Jo Ekscelencija ponas Valstybės Prezidentas apdovanojo Mokyklos karius ordinais ir medaliais. Mokyklos adjutanto šaukiama pavadėmis apdovanotieji priedavo prie

Mokyklos viršininko, ir čia jiems buvo įteikiamos skirtos dovanos.

Nepriklausomybės šventės proga apdovanoti Gedimino ordinais ir medaliais šie Karo Mokyklos karininkai, likt. puskarininkiai, kariūnai, kar. aspirantai ir civiliniai tarnautojai:

Gedimino ordinu, 4^{ju} laipsniu — kap. Vėbra Juozas, kpt. Morkūnas Ignas; Gedimino ordino 2^{jo} laipsnio medaliu — san. virš. Petkus Aleksandras; Gedimino ordino 3^{jo} laipsnio medaliu — likt. vyr. pusk. Laimutis Antanas, kar. vyr. pusk. Lendraitis Leonas, kar. vyr. pusk. Palubinskas Stasys, kar. vyr. pusk. Gustas Antanas, kar. gr. Variakojis Povilas, kar. gr. Bagdonavičius Kostas, kar. gr. Reikalas Nikodemas, kar. aspirantai: Kunčinas Stasys, Vaitekūnas Aleksas, Dirmeikis Bronius, Cieminis Martynas, Žirgulevičius Julius, Klygis Alfonsas; civilinis tarnautojas Vapšinskas Pranas.

Visus apdovanotuosius Mokyklos viršininkas pasveikino. Vėliau buvo perskaitytas Įsakymas Karo Mokyklai, kuriuo visi kariūnai-pareigūnai pakeliami į aukštesnius laipsnius.

Maršo lydimi aplėdome salę ir nekantriai laukėme vakaro. Žm.

SPORTO VAKARAS

Vasario 16 d. kariūnų surengtame gimnastikos salėj, be eilinio pasilinksminimo vakaro, buvo išpildyta ir įdomi sporto programa, kurią sudarė mankšta — laisvi judesiai, numeriai prie turniko, lygiagrečių, fechtuotės, bokso ir šlto. Gražiai ir ritmingai buvo atlikta mankšta, o prasidėjusi įrankių gimnastika net kiek jaudino žiūroves. Turnikas, lygiagretės, „salto mortale“ publiką stebino judesių darnumu, drąsa ir energingumu. Fechtavimas ir boksas taip pat iškėlė kariūnų fizinį tvirtumą ir išsilavinimą ir nemažiau su-

įdomino publiką. Su katutėmis ir pasigėrėjimu svečiai išlydėjo išygiuojančius sportininkus.

Sporto vakaro parodą priėmė ir programą sekė Mokyklos inspektorius, karininkai ir gražus skaičius svečių.

Po to, už kelių minučių Mokyklos orkestras užgrojo valsą akordus ir poros sukosi valsą sukūriuose.

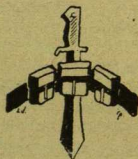
Kar. j. p. Vėkus

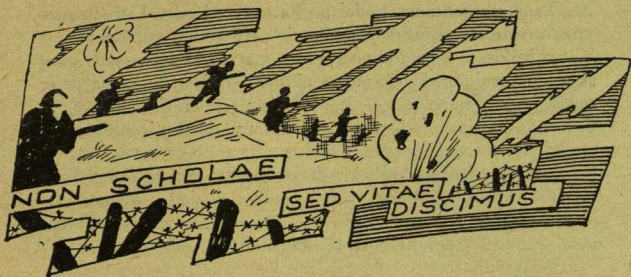
2 KADRO KUOPA ATISISVEIKINO SU SENUOJU KUOPOS VADU

Š. m. vasario mėn. 27 d. 2 k. kuopos vadas kap. Bielevičius, išvykdamas į generalinio štabo kursus, perdavė kuopą naujam kuopos vadui majorui Verteliui. Senasis kuopos vadas atsisveikindamas linkėjo mums gerai mokyti ir tinkamai pasiruošti laukiančioms mūsų pareigoms.

Mes nuoširdžiai linkime mielajam Kapitonui, ruošiantis ypatingai atsakingoms pareigoms, geros sveikatos ir pasisekimo.

Kar. V. S.

Ltn. Valevičius

Šaudymo pamėgimas

Vienas didžiausių eilinio kovotojo privalumų — mokėti taikliai šaudyti. Gerus šaulius labai vertina visos kariuomenės, į juos kreipdamos nemaža dėmesio.

Taiklus šaudymas ypatingai didelį pritaikymą rado didžiajame kare, kada stabilizavosi frontas, ir priešai įsitvirtino vienas nuo antro tokiam atstume, kad negalėjo veikti artilerija, o padaugėjęs kulkosvaidžių skaičius nerasdavo sau taikinių. Tuo tarpu atskiri šauliai savo taikliais šūviais nuimdavo kiekvieną pasirodžiusią priešų sekėjo galvą.

Pirmieji gerų šaulių parengimu susidomėjo anglai; jie atitraukė užfrontėn gerus šaulius, surinko juos atskiron mokymalon ir treniravo daugumoj tik šaudyti ir sekti. Iš čia taiklūs šauliai gavo snaiperių vardą.

Anglus pasekė kitų kovojančių valstybių kariuomenės ir savo apkasuose organizavo snaiperių postus, apginkluodavo juos gerais, su optiškais taikkliais, šautuvais, davė žiūronus sekti. Ir toks šaulys savo sektoriuje nušluodavo visus taikinius. Reikia pastebėti, kad ši medžioklė peržengė visas ribas, kurias nustatė snaiperizmo steigėjai. Snaiperiai be klaidos pataikydavo 100—200 metrų atstume į priešų sekėjo akį, kuria tas mėgino sekti, atidaryęs plieninio skydo langelį... Nesant gyvų taikinių, snaiperis ir šiaip rasdavo darbo: gadindavo priešų gerų šaulių iškištų šautuvų ir kulkosvaidžių vamzdžius, taikliu šūviu kirsdamas į vamzdžio nuopiovą.

Taigi, suprantama, kodėl po karo visų kraštų kariuomenės ypač susidomėjo šaudymo sportu ir gerų šaulių parengimu.

Iš vokiečių spaudos atsiliepimų matyti, kad pas juos gerų šaulių parengimo klausimas yra aktualus ir jam duodama daug reikšmės. Jų nuomone — ko kartais neatliks visas būrys, tą dažnai atliks visa naikinąs, specialiai tam parengtas ir atitinkamai apginkluotas ramus ir taiklus šaulys. Jie siūlo gerą šaulį vartoti kovai su sunkiaisiais kulkosvaidžiais iki 600 mtr. atstumo. Taip pat projektuoja ginkluoti gerus šaulius pusiau automatiškais šautuvais, kad taiklus „medžiotojas“ neišsklaidytų savo brangaus dėmesio ir laiko mechaniškam šautuvo užtaisymui.

Pastaruuju metu ypatingai šiuo klausimu susirūpino lenkai. Jie gyvai kelia atskiros gerų šaulių mokyklos reikalą instruktoriams rengti, konkrečiai siūlydami organizuoti kiekvienam batalione atskirus būrius, kuriuose 60% programos būtų skiriama šaudybai.

Jau seniai plačiai moko savo snaiperius raudonoji armija. Pav.: 1933 mt. varyta snaiperių apmokymo akcija davė didelių rezultatų. Viena divizija išmokė jų 300, didelį kiekį apmokė ir kitos divizijos.

Snaiperiai įvedami ir sunkiųjų kulkosvaidžių daliniuose. Organizuojamos sunkiųjų kulkosvaidžių snaiperių kuopos. Gerų šaulių apmokymas vedamas „Centralinėje snaipingų mokykloje“. Tam tikslui skirtos instrukcijos labai plačiai normuoja snaiperių apmokymą; jos išsamiai nurodo gerojo šaulio ir sekėjo pareigas, suskirsto jų uždavinius visose kautynių fazėse ir darbą įvairiuose daliniuose.

Žodžiu, visų be išimties valstybių kariuomenės bei kariškiosios organizacijos propaguoja bei remia šaudymo sportą, steigia rungtynes ir apdovanoja pasižymėjusius šaulius.

Jau nekalbant apie tokias šalis, kaip Italija, kur visos tautos kariškasis apmokymas būtinas. Be abejo, jų avangardistai, atlikdami šaudymo pratimus, yra avangardas, iš kurio vėliau armija tobulina ir rengia puikius šaulius.

Pas mus taip pat statutuose numatyti įgudusių šaulių vartojimo dėsniai. Ta kryptim eina ir apmokymas, rengiamos šaudymo rungtynės. Šaudymo statusas numato atskirus pratimus, specialiai įgudusiems šauliams skiriamus.

Taigi, karininkui, norinčiam kitus mokyti šaudyti, reikia ir pačiam pamėgti šaudymą ir gerai šaudyti. Reikia mokėti pa-

traukti savo pavyzdžiu pavaldinius į sveiką šaudymo rungtyniavimą. Pažangius ir gabius šaulius tobulinti, kaskart tiekiant jiems sunkesnius uždavinius.

Būsimiems vadams dabar kaip tik yra proga auklėti ir plėsti savyje gero šaulio ypatybes. O geru šauliu tapti tereikia dviejų dalykų: noro ir darbo.

Noras tapti geru šauliu, kad paskui tą ypatybę kitiems teiktų, tuo būdu ruošiant tikrus ir naudingus tėvynės gynėjus, yra būtina sąlyga. Šio noro sąvoka susijusi su analogine sąvoka noro būti vadu.

Netenka abejoti, kariūnas šio noro kupinas!

O į darbo skiltį reikia aiškiai įsirašyti: 1) nuodugnus šaudymo teorijos pažinimas; 2) geras savojo ginklo savybių žinojimas; 3) geras padėties priėmimas bei tikslus taikymo ir šūvio paleidimo detalių atlikimas; 4) kruopšti savikontrolė šūvį paleidžiant; 5) tvirtas pasirūžimas kiekvieną vėlesnį šūvį tiksliau paleisti.

1. Šaudymo teorija pagelbės išvengti daug taiklumo klaidų, šaudant įvairiais atstumais ir įvairiose atmosferos sąlygose. Su teiks medžiagos galvoti, suprasti ir tuo pačiu pamėgti šaudymą.

2. Būtinai dalykas savojo ginklo savybių žinojimas. Pirmą kartą šaudant šiek tiek apie ginklą pasakys priešaudymo lapelis. Nuleidimo būdas taip pat jau bus iširtas. Visos kitos smulkmenos, mokačiam stebėti šauliui, paaiškės bešaudant.

3. Svarbu mokėti prieš šaudant iš bet kurios padėties priimti „savo“ padėtį, kuri užtikrintų tvirčiausią ginklo paėmimą ir suteiktų geriausią atramą ir įremtį.

Šaudant ypatingos reikšmės turi nusitaikymas, t. y. sargo su mamonėliu suderinimas, ir taikymo taško parinkimas. Čia reikia nepasigailėti ilgo ir kruopštaus pasirėngimo ir kuo daugiau pastangų. Taikymas turi būti tikrinamas įvairiais pagelbiniais prietaisais, vartojamais šaudymo mokyme.

Taikymo tašką parenkant reikia panaudoti visą savo šaudymo žinių išteklių, pridėdant visą patyrimą ir intuityją.

Paskutinis veiksmas, šūvio paleidimas, taip pat reikalauja didelio įgudimo. Reikia siekti to, kad ginklas nepakeistų krypties į taikomąjį tašką, kol kulka neatsiskirs nuo vamzdžio nuo piovos. Ginklas turi būti taip tvirtai įremtas, kad atatranka nesuspėtų veikti į kulkos kryptį.

Sniego sportas

Mūsų krašte sniegas yra nevisai retas svečias. Lietuvos laukus, pievas ir kalvas jis esti apklojęs kas metai po 3—4 mėnesius. Todėl turime progos ne tik sniegu pasigėrėti, bet ir pasportuoti.

Sniegas utilitariniams tikslams, kaip pav. susisiekimui, jau yra panaudojamas nuo neatmenamos senovės. Gi platesnis sniego panaudojimas pramogos ir sporto reikalui, nėra taip senas. Vienok jis dabar jau smarkiai yra paplitęs ir dar toliau tebeplinta. Sniego sportas yra mėgiamas ne tik užsienyje, bet jau ir Lietuvoje. Kasmet ir pas mus atsiranda vis daugiau ir daugiau mėgėjų. Pastebima ir techniška žymi pažanga. Sniego sporto tėvynė yra kalnuotas ir snieguotas kraštas — Skandinavija.

Sniego sporto yra šios rūšys: pašliūžos, rogutės ir sniego žaidimai. Apie jų atsiradimą, ypatybes ir vertę čia plačiau pakalbėsime.

*

Pašliūžų paskirtis palengvinti keliauti snieguotais laukais. Palengvinimas pasiekiamas dirbtinai praplečiant pado plotą. Be to, dar padarius jį slidžiu — galimas ir šliaužimas. Tokios priemonės tinka ne tik sniegu, bet ir smiltynais bei klampynėmis keliauti.

Pirmiausia, tur būt, atsirado tokios pašliūžos, kurių tikslas buvo neleisti grimsti sniege ar klampynėje. Tik vėliau, matyt, imta rūpintis jų slidumu. Tokių primityviškų pašliūžų prototi-

4. Įdant šių rezultatų pasiektume, reikia mokėti save kontroliuoti karščiausiais momentais. Šaulys turi būti šaltakraujis. Niekad nereikia pasiduoti sumišimui, karštapėdiškumui. Šiuo būdu niekad nelaimėsime gero šaulio vardo.

5. Pastebėti savo klaidas ir stengtis jų vengti ateity, iš jų pasimokyti — yra labai didelis privalumas, be kurio nebus pažarogos. Tvirtas pasiryžimas kiekvieną vėlesnę šūvį paleisti taikliau privers užsispyrus sekti save ir savo ginklą, o visą darbą vainikuos dėkingiausiais rezultatais.

Taigi, kolegos, norėkime ir stenkimės būti gerais šauliais! Mūsų gyvu pavyzdžiu seks mums pavesti valdiniai.

pas atrodė šitaip: apskritas medžio lankelis, apsiūtas kailiu arba išpintas dirželiais. Tokio pavidalo priemonės ir dabar vartojamos Alpe, Kanadoje ir Sibiro taigose.

Tokiai į vyžą panašiai priemonei patobulinti būdavo pritaistos mosos po padu medinės lentelės. Tatai suteikdavo slidumo. Vėliau imta gaminti nevienodo ilgumo pašliūžas. Viena daroma trumpesnė ir pakalama odos gabalu. Jos paskirtis esti pasispirti. Antroji daroma ilgesnė ir jos paskirtis šliaužti.

Dabartinių sportinių pašliūžų tikslas ne tik kelti, bet ir slysti. Abi pašliūžos daromos vienodo ilgio ir sunkumo, o apatinis paviršius slidus. Slidumas padidinamas dar tepimu. Vienok ir sportinių pašliūžų pavidalas skiriasi. Tatai pareina nuo jų paskirties. Taip skiriamos miškų, kalnų, lygumų ir mišraus tipo pašliūžos. Miškuose važinėti skiriamos pašliūžos pasižymi trumpumu, kuris kompensuojamas jų platumu, kad lengviau būtų išsilenkti medžių ir kelmų. Kalnų pašliūžos pasižymi tvirtumu. Lygumų tipo — ilgos ir siauros. Mišraus tipo esti kariuomenės reikalams skiriamos pašliūžos, kurios pritaikintos visokiems vietovei.

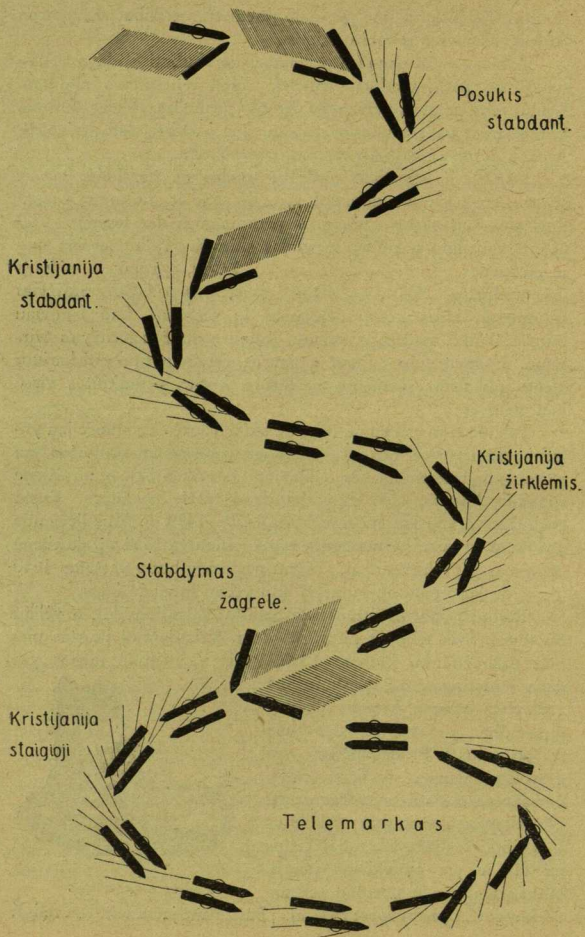
Pašliūžos susisiekimui ir medžioklei šiaurės kraštuose jau yra labai seniai vartojamos. Taip pat jau gana seniai pašliūžos yra vartojamos ir kariuomenės reikalams. Istorikas Sakso aprašinėja suomių, kad jie 1179 m. kariaudami turėję pašliūžas. Rusai pašliūžas vartojo kariaudami Sibire 1479—1499 m. Mus liečiantis yra minimas rusų kariuomenės žygis į Lietuvą 1534 m., kuriame dalyvavo ir pašliūžininkai. Toliau pašliūžos buvo vartotos 1610 m. švedų karo metu ir daugelyje kitų vėliau buvusių karų.

Pašliūžų sportas pirmiausia paplito Skandinavijoje, o vėliau Suomijoje, Šveicarijoje ir kitur. 1877 m. Kristijanijoje įkurtas pirmas pašliūžininkų klubas. Pašliūžomis važinėjimo menas yra gana sudėtingas, jei prisiminsime važiavimą lyguma, kopimą į kalną, nusileidimą į pakalnes, stabdymą ir posukius. Pradedančiam yra svarbu pirmiausia įsigyti ištvermės, pamažu paruošiant savo organizmą. Gi sekančio laikotarpio uždavinys bus kibti į pašliūžų techniką. Tiems tai čia ir yra patiekiamas įvairių būdų stabdymo ir posukių schema (iš knygos „Lyžnyj sport 1934 m.“, braižė ats. jaun. leit. Karvelis).

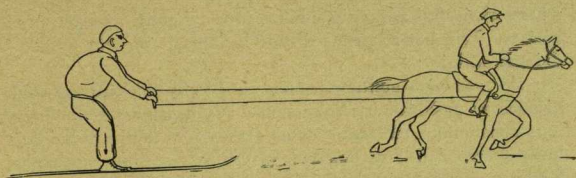

Pašliūžos prototipas

Nusileidimas nuo kalno stabdant viena pašliūža.

Apskritimai rodo kūno svorio padėtį

Pašliūzomis važinėjimą pajvairinti, pašliūžininkas gali būti šuns arba arklio traukiamas. Arklys gali būti su raiteliu ir be raitelio. Jeigu važiuoja su raiteliu, tai šis valdo arklį, o pašliūžininkas laikosi už branktelio. Jeigu gi be raitelio, tai pašliūžininkas arklį prikabina prie diržo, o rankose laiko vadeles. Prisikabinimas turi būti toks, kad reikalui esant lengvai būtų galima atsikabinti. Taip pašliūžininkui važiuojant vėjas didėja, sniegas dulka. Sunku matyti ir susikalbėti. Todėl raitelis ir pašliūžininkas turi gerai susitarti dėl ženklų kodo. Tokiose aplinkybėse atsirandantis raumenų ir nervų sistemos įtempimas teikia savotiško malonumo, kurio neduoda kitoks važinėjimas. Važiavimas su arkliu pašliūžininko greitį padidina. Visai rimtai kalbama, kad raitininkai tokiu būdu gali permesti net didesnius pėstininkų dalinius, aprūpintus pašliūzomis.

Lygiose ir atvirose vietose vėjui pučiant pašliūžininkai stengiasi panaudoti vėją. Tam tikslui už nugaros iškelia būrę. Būrės esti iki kelių kvadratinių metrų didumo. Jos daromos iš plonos medžiagos, o skeletas iš lengvų lazdų.

Pašliūzomis važinėjimo greitis pareino nuo įgudimo, vietovės, sniego sluogsnio ir atmosferinių sąlygų (pav. vėjo kryptis). Todėl jis visuomet bus labai įvairus. Žemiau patiekiami lentelė rodo pašliūzomis pasiektus greičius tarptautinėse rungtyneose (minutės tikslumu):

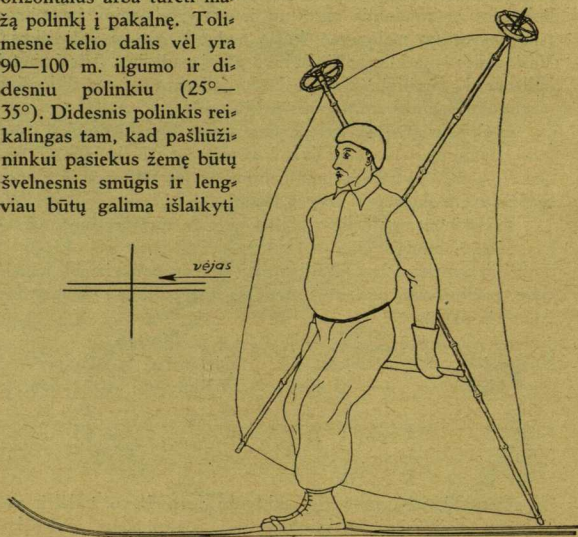
Vyrų		Moterų	
Distancija	Laikas	Distancija	Laikas
5 klm.	— 13 min.	3 klm	— 11 min.
10 „	— 27 „	5 „	— 19 „
20 „	1 val. 1 „	10 „	— 43 „
50 „	3 „ 7 „		
90 „	6 „ 33 „		

Lietuvoj viešo pobūdžio lenktynių dar nebuvo, todėl ir atitinkamų skaitlinių patiekti negalima. Dažniausiai praktiškai

įprasta skaityti, kad pašliūžininkas juda dvigubai greičiau, negu pėsčias. Taip pat ir vienos dienos kelionę jis pajėgtų dvigubai didesnę atlikti.

Be važiavimo grei tumui, kitas rungty nių objektas yra šokinėjimas su pašliūžomis. Šokinėjimas yra nepaprastai efektingas ir iš sportininko reikalauja daug drąsos ir technikos. Šią pašliūžų sporto dalį drąsiai galime pavadinti sportine akrobatika. Šokimas daromas šitokiu būdu. Pašliūžininkas lekia dideliu greičiu pakalnėn. Atsidūręs virš tramplyno, šoka į tolį ir žemyn. Inercijos pagalba stengiasi laikyti pirmąją kūno padėtį. Pasiekęs žemę stengiasi neparvirsti ir šliuožia nuo kalno tolyn.

Retai esti natūralių tokiam sportui vietovių. Todėl tuo tikslu daromi atitinkami įrengimai. Išibėgėti reikalinga 50—70 m ilgio kelias, turintis apie 20° polinkio. Ši, tatau, kelio dalis dažniausiai esti pristatoma, o antrajai daliai parenkamas tinkamas kalnas. Toliau eina 8—10 m. ilgumo tramplynas. Jis gali būti orizontalus arba turėti mažą polinkį į pakalnę. Toliau mesnė kelio dalis vėl yra 90—100 m. ilgumo ir didesniu polinkiu (25°—35°). Didesnis polinkis reikalingas tam, kad pašliūžininkui pasiekus žemę būtų švelnesnis smūgis ir lengviau būtų galima išlaikyti

Tramplinas šokti su pašliūzomis

pusiausvyrą. Šuolio ilgis skaitomas nuo tramplyno viršaus ligi tos vietos, kur pašliūžos pasiekia žemę. Šokimas skaitomas nepavykusi, jei šokikas nusileisdamas arba tuojau po nušokimo parvirsta.

Šuolio ilgis didžiaja dalimi pareina nuo sportininko sugebėjimų, o kita — nuo įrengimo ypatybių. Dėka nepakankamo suderinimo šių dviejų faktorių, prieš 30—40 metų rekordinis šuolio ilgis tebuvo 30 metrų. Dabar gi pasaulinis rekordas yra apie 70 metrų.

Fiziologiniu atžvilgiu pašliūžų sportas pasižymi energingu dalyvavimu daugybės raumenų grupių, kaip liemens, taip ir galūnių. Sistematingos treniruotės pagalba galima siekti greičtumo, patvarumo ir efekto. Kaip ir kieno šis sportas bus praktikuojamas, nuo to daug pareis ir pašliūžų sporto įtaka organizmui. Žymiausieji kūno mankštos fiziologijos tyrinėtojai savo stebėjimus darė su tarptautinių pašliūžininkų rungtynių daly-

viais. Šiems gi besivaikant rekordų, pas juos konstatuota labai didelis įtempimas alsavimo ir kraujo apytakos aparatų. Rasti žymūs pakitimai širdyje.

Pašliūžomis važinėjant veikia beveik visi mūsų sąnariai ir raumens. Tatai yra teigiamoji pašliūžų sporto pusė. Kiek blogesnės įtakos turi palinkusioji padėtis į priekį tiems, kurie yra linkę kuprintis. Neperdėti žygiai tinkamai ruošia mūsų kraujo apytakos ir alsavimo aparatus, paduoduoja kvėpavimo gimnastiką.

Pašliūžos yra gera priemonė žiemos metu miestų ir miestelių gyventojams iš ankštų ir blogai vėdinamų butų ištraukti į užmiestį ir ten naudingai laiką praleisti. Todėl pašliūžų higieninė vertė yra didelė. Žinoma, tą patį galima pasakyti ir apie kitus žiemos sportus.

Pašliūžų sportas pratina griežtai, tiksliai ir drąsiai reaguoti. Grupinis važinėjimas pratina prie drausmės. Stiprina valią ir didina ištvermę. Plečia mūsų pažinimą, įgalindamas geriau pažinti žiemos gamtą ir šiaip mažiau prieinamus užkampius. Daug teikia estetinio pasigėrėjimo, nes pašliūžos sudaro sąlygas pasigrožėti visais žavingais žiemos gamtos vaizdais.

Rogučių sportas Lietuvoj yra plačiai žinomas. Beveik kiekvienas iš mūsų galėtų šį tą papasakoti iš tos srities nuotykių. Vienok pas mus jis daugiausiai yra mėgiamas vaikų amžiuje. Kitur, pav. Šveicarijoj, jis turi įvairaus amžiaus mėgėjų. Teko girdėti, kad ten kalneliai turi savo pavadinimus nuo to, kas jais važinėja: gimnazistų, studentų, profesorių kalnelis.

Rogučių sportas pas mus mėgiamas ir kaime. Kaune ne kartą rogučių sportą yra bandę ir studentai, bet jis plačiau nepriėgijo. Šiam sportui reikalinga kalnuotos vietos, kurių Kauno apylinkėse netrūksta. Taip pat ir kitur Lietuvoj tinkamų vietų nėra maža. Rogučių sportui paruoštų vietų visiškai neturime. Daug kur natūralės tinkamos vietos yra užrioglintos, pusiau kalno ar pakalnė, tvoromis ir grioviais. Turint tokių paruoštų vietų ir sustiprinus propagandą, rasit, atsirastų daugiau šio sporto mėgėjų.

Rogučių sportas galima pavadinti judriu žaidimu. Turistinių ypatybių, tokių kaip pašliūžos, jis beveik neturi. Fiziologiniu atžvilgiu rogučių sporte skiriamos dvi fazės: kopimas į kalną su rogutėmis, jas nešant ar velkant, ir važiavimas nuo kalno. Pirmoji fazė reikalauja kantrybės ir pasiryžimo. Ji mocijono žvilgsniu

yra pati svarbioji. Antroji fazė malonumas ir atpildas už geras pastangas, kuris jaunuomenę veikia auklėjančiai.

Rogučių sportas tinka pradedant kūdikyste ir baigiant senatvę. Žiemos mūsų krašte ne visados pakankamai sniegingos. Rogutėmis nuo kalno galima leistis jau ir tada, kai dar pašliūžoms maža sniego. Rogutes kiekvienas gali pats pasidaryti, arba nebrangiai kitu būdu įsigyti. Tatai labai svarbu plečiant šį sportą platesnėje visuomenėje. Nesant tinkamos priežiūros ir atsargumo, pasitaiko ir nelaimingų atsitikimų. Užtat dar joks gydytojas nėra konstatavęs žalingų vidaus organų pakitimų, kaipo šio sporto pasėkos.

*

Sniego žaidimai yra plačiai paplitę visose tautose, taip pat ir pas mus. Kas nežino muštynių sniegais ir „Senio besmegenio!“ Visi tai, esant tinkamai priežiūrai, yra linksmi ir naudingi žaidimai. Sniego žaidimai nevisuomet pasižymi savarankiška kilme. Daugybė vasaros žaidimų galima pritaikinti ir žiemos aplinkybėms. Gana gausią ir įdomią žaidimų grupę sudaro žaidimai su pašliūžomis. Fiziologinė žaidimų vertė yra didelė. Čia dalyvauja daug raumenų grupių visų kūno dalių. Žaidimai reikalauja greitos orientacijos, susitelkimo ir tikslaus vykdymo. Todėl be raumenų sistemos dar tobulinamas nervų sistemos veikimas ir prisitaiko vidaus organai (alsavimo ir kraujo apytakos aparatai).

Nuo visos eilės pritaikintų žiemos žaidimų skiriasi gyvulių ir paukščių pėdsakų sekimas. Šiam tikslui laukuose ir miškuose lygus ir švarus sniego klodas sudaro labai palankias sąlygas. Tie žaidimai pas mus nėra labai populiarūs. Aukštai jie tėra įvertinti skautų. Tuo tarpu įvairių žvėrių ir paukščių pėdsakų sekimas sniege galėtų būti net ekskursijų objektu, pėstiems arba važiuotiems pašliūžomis. Ypač tai tiktų ten, kur gamta yra mažiau turtinga gražiais vietovaizdžiais. Tokių pėdsakų tyrinėjimas ne tik padarytų įdomesnes mūsų užmiestines iškilas, bet ir padėtų geriau pažinti mūsų paukščių ir žvėrelių karaliją.

Kariai! Pasiųskime šį žurnalo numerį arba išrašykime „Kariūno“ prenumeratą savo artimiesiems ir pažįstamiems, esantiems kaime, gimnazijose, universitete

ŠIE BUVUSIEJI KARIŪNAI PIR-
MIEJI IDAINAVO Į PLOKŠTELES
KARIŠKAS DAINAS

Aižinas Vladas
Šlapelis Vladas
Urbonas Antanas
Slavinskas Antanas
Liorencas Eugenijus
Čiuta Alfonsas
Šiliauskas Stasys
Jokūbaitis Antanas
Jakutis Petras
Polujanskas Jurgis
Vasiljevas Anatolijus
Kitkauskas Petras
Šukis Juozas
Giedrikas Aloizas
Jackūnas Stasys
Gedvilas Ferdinandas
Januševičius Kostas
Mikaliūnas Jonas
Pupelis Alfonsas
Žvelgynas Valdemaras
Giedrikas Aloyzas
Šperbelis Albinas
Balčius Jonas
Vaičeliūnas Juozas
Plaušinitis Justas
Šarauskas Martynas
Lastauskas Albinas

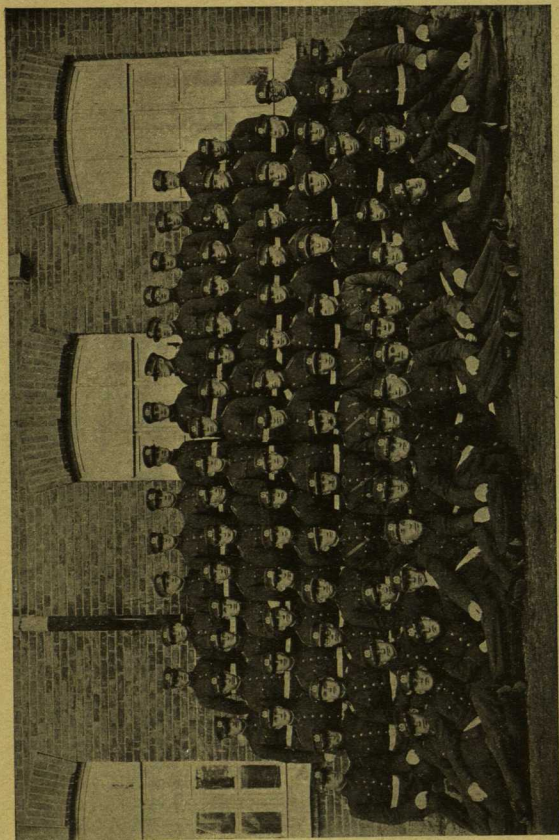
SENESNIEJI APIE JUBILIEJINĮ
ŽURNALO NUMERĮ, KARO MO-
KYKLOS 15-*kos* METŲ SUKAK-
ČIAI PAMINĖTI

Išėjus „Kariūno“ 13-14 nr. š. m. „Ka-
rio“ 1 numeryje p. J. Balčiūnas rašo:

„Šis „Kariūnas“ ypatingai krinta į
akį savo išvaizda ir savo storiu. Pa-
žiūrėti — tikras rimtas moderniškas
žurnalas. Daug gražiau dabar sukoms
ponuotas pats viršelis ir antraštinė vin-
jetė. Tinkamas medžiagos parinkimas
ir sutvarkymas. Dailiai suderintos vi-
sos iliustracijos, kurios charakteringos,
įdomios ir skalsiai mirga „Kariūno“
puslapiuose“.

Toliau — smulkiai peržvelgtas žur-
nalo turinys ir pabaigoje pažymėta:
„Manau, jeigu kiekvienas „Kariūno“
numeris įdomus, tai šis ypačiai bus
brangus ir vertingas tiek buvusiems
Karo Mokyklos auklėtojams ir auklėti-
niams tiek būsimiems, pagaliau ir ki-
tiems visiems“.

Kariūne, rašyk į „Kariūną“!

„Kariūno“ išteigėjai — XIV sios laidos kariūnai — Mokyklos baigimo išvakarėse (1932 m.)

KARIŪNIŠKI TRUPINIAI

RYTAS PRO DUONELAITIŠKUS AKINIUS

Budėtojas gerklę paleidęs vėl jau budino kuopą
Ir „simuliantus“ rašydams ambulatorijon juokės.
Miego pramonės su sapnais sugaišti pagavo,
Ir matyta sapne mergužėlė į nieką pavirto.

Visur iš lovų aspirantai lįsti pagavo,
Ir rykavimai bei balsai toki dailūs prasidėjo.
Ir Ramūns ans su Jurgiu iš šilto patalo traukės
Ir batus ant kojų stenėdami tempė.

O kas tik ilgiau bent kiek pasnaust užsimanė —
Tuoį skirininks išvertė tą tinginį paiką.
Ans Domininks su Faustu ir su Levu tiktai juokės,
Kai rankšluosčius kiti besiskubindami autais palaikė.

O jie, mat, prieš gaidžius ir aušrą sukilę
Suspėj' viežlybai apsikuopt ir lovą išlyginti švankiai...
Ak, kaip Petruį gerai būt po antklode dar pasilikus,
Ir kaip pas kakalį šiltą dar valandėlę praleisti, —

— Ak, — jis vis kalba, — kad būtų kariūniui vislab miegoti
Ir ta naktis būt ilgai kazemate palikus. [paskirta
Nereiktų iš ryto per kaktą prakaitą lašyt
Ir sąnarius bei nugarą laužyti bjauriai...

Ak, tu, Petrai, žmogau išdykusio svieto,
Jau neiškėsiu netaręs tau žodį nešvankų.
Argi viežlyba tau šitaip galvot ir kalbėti,
Kaip ans glubs Plaučiūns nešvankėlis daro...

Štai, girdėt, kaip jau bajavs vyras skyrininks mažas.
 Tas, kurs visų spinteles tikrina žiauriai,
 Sustot ir rikiuoti skyrių savo garsiai išvaro.
 Čia ir mūs skyrininks Antanas jau dairėsi baisiai,

Tas, kuriam Dievs Visagalis mus mokyť razumą davė,
 Ar nepavėluos kas iš jo skyriaus viežlybo.
 Ir tuoj viršila ir būrininkas su kaimene skyrininkų
 Mus vėl vargint aplink pulkais susirinko.

Kar. asp. Vyt. Tam.

GRIŪVA SENOJI KARIAGA

Visokios taktikos aiškiai sakė, kad į kautynes galima eiti tik turint gerai sutvarkytą tiekimą. Be tiekimo kariuomenė kautis negali. Paraližavo priešas tiekimą — turi būti pralaimėtos kautynės.

Tai tikėjo šimtus metų besirengią egzaminams kariūnai. Ir išeinant į kautynes, tiekimas visada būdavo pavyzdingai organizuojamas. Tiekiamą medžiagą gamindavo ir saugodavo visi kovotojai, o transporto priemonėm turėdavo pasirūpinti tiekimo viršininkas. Per eiles metų buvo išbandyta įvai-

rių tiekimo sistemų. Moderniškasis karras pareikalavo tiekimo kelius dubliuoti. Nenuilstamai tiekimo viršininkui dirbant, kovotojų aprūpinimas prie egzaminų stalo būdavo užtikrintas.

Artinosi ir šiemet šios negailestingosios, žiaurios kautynės. Buvo ištraukta iš spintelių užsilikusi sena tiekimo medžiaga. Patikrinta, papildyta, kai kas netinkama išmesta, pakeista. Prasidėjo ir naujos gamyba... Išėjome į kautynes... Tiekimo viršininkas, budrusis Jabla, įtempė visus savo gabumus. Kautynės vyko puikiai. „Lazdelių“ ir

Sigella
 Geriausias vaškas grindims ir baldams

Reikalaukite būtinai „Sigella“
 originaliose dėžutėse su apsaugos ženkle varna.
 Sigella yra geriausias ir pigiausias vaškas grindims.

Švarus burnos kvapas...

jei Jūs kiekvieną vakarą ir rytą burną plausite CHLORODONT burnos vandenių. Išplovus, burnoje kelias valandas bus šviežias kvapas, lygiai, kaip gerai išsimaudžius, atgyja visas kūnas.

Chlorodont

burnos vanduo

dantų pasta

dantų šepetukai

Vietinis gaminy.

„diržų“ sistema buvom visi patenkinti...

Bet... sunku ir kalbėti toliau... „Sandėliai“ priešo žvalgybos buvo užtikti... Pasigirdo komanda: „Palikt!“ Ir mes nuo pusės egzaminų, pasirišę visi pašliūžas, išėjom šokinėti nuo garsiojo karo mokyklos tramplyno. Turėjo per likusį pusdienį išdulkėti iš galvų senieji kariagos metodai... Niekas iš mūsų nenorėjo tikėti, kad taip greit gali viskas pasikeisti... Argi galimos kautynės be tiekimo!...

I sekančias kautynes išiname be tiekimo... Bet visi drebėdami... Lyg iš anksto pasmerkti mirti... O Jabla rauna plaukus nuo galvos — negi jis jau turės likti nepareigūnu... Per

naktis gulėdami ant konspektų ir užrašų prikėšame pilnas apkabas galvoje formulių...

Prasideda kautynės... Visi laimime! Vadinas, tiekimas laimėjimui, ne būtina sąlyga. Į antras kautynes einame jau kiek drąsiau. Šios vėl laimėtos su keletu aukų. Taip tiekimo tarnybos organizavimo reikalas ir išnyksta...

Dabar kartais tik „žuvusieji“ pagalvoja, kad senų senovėje kariauti buvo lengviau, kada veikė „padorus“ aprūpinimas. Vadovaujantis naująja kariaga, kautis reikia visiškai izoliuotam nuo suolų gilumos ir ten konspektuose glūdinčių žinių resursų.

Kautynių dalyvis

Leidžia Kariūnų Ramovė

Redaguoja ltn. URBANAVIČIUS SIMAS

NE RYTOJ, BET TUOJAU

užsiprenumeruok gražų ir įdomų SKAUTŲ AIDĄ 1935 metams. Metinė prenumerata papiginta — tik 5 litai, skautams — 4 litai.

SKAUTŲ AIDAS — visada jaunas, naudingas, įdomus ir gražus laikraštis.

Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės a. 4; tel. 40-71.

MŪSŲ ŽINYNAS

Karo mokslų žurnalas. Eina kas mėnuo. Prenumerata metams: karininkams — 25 lt.; stud. ats. karininkams, kariūnams, puskarininkams ir kareiviams — 12 lt.

Redaguoja pulk. lt. Vyt. Steponaitis
Leidžia Spaudos ir švietimo skyrius

KARDAS

Lietuvos karininkų laikraštis. Prenumerata metams — 18 lt. Atskiras numeris — 1 lt.

Ats. redaktorius gen. št. pulk. Musteikis.
Redaktorius mjr. Balčiūnas
Leidžia Karininkų Ramovė

KARYS

Lietuvos kariuomenės savaitinis laikraštis. Prenumerata metams — 8 lt. Atskir nr. — 30 ct.

Redaktorius mjr. Balčiūnas
Leidžia Vyr. Št. Spaudos ir Švietimo Skyrius

KARIŪNAS

Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo Mokyklos kariūnų iliustruotas žurnalas. Eina kas du mėn. Prenumerata metams — 5 lt. Atskiras nr. 1 lt.

Redaguoja lt. Urbanavičius
Leidžia kariūnų ramovė

Lietuvos Tabako
PREKIŲ PARDAVINĖJIMO
B-vė S. A. A.
Klaipėda

JUL. LEMANO
KOKLIŲ FABRIKAS

— isteigta 1884 metais —

Ukmergė — Pivonija tel. 109.

Iš pagrindų pertvarkytose savo erdviose patalpose gamina ir parduoda įvairių rūšių glazūruotus ir neglazūruotus koklius ir visokias plytas.

Reikalaukite tikrai vietinės gamybos aukščiausios rūšies mano gaminius — Fabrike ir sandėliuose:

Kaune, Vytauto prosp. 26, tel. 34-94. Šiauliuose, Prekyba „Ūkis“. Kybartuose, Kybartų Ūkin. Dr-joj, tel. 30. Utenoj, Anykščių ir pas perpardavėjus visuos Lietuvos miest. ir miestel.